

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เลขรับ 09014
วันที่ 15 ส.ค. 2557
เวลา 15-5๐ น.

ที่ ศร ๐๐๐๕.๗/ 820

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
ถนนจักรเพชร กทม. ๑๐๒๐๐

๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ส่งความเห็นของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. คราขึ้น โดยถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ หรือไม่

เรียน เลขาธิการวุฒิสภา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๖
- ๒. สำเนาคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๗/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

ด้วยประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ส่งความเห็นของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. คราขึ้น โดยถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ หรือไม่

ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยแล้ว ปรากฏตามสำเนาคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๖/๒๕๕๖ และคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๗/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
รับที่ ๕๖ / ๒๕๕๖
วันที่ ๑๕ / ๑๑ / ๒๕๕๖
เวลา ๑๖.๐๐ น.

ขอแสดงความนับถือ
Rueco Onlud
(นายไพฑูย์ วราหะไพฑูรย์)
เลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

สำนักการประชุม
กลุ่มงานคดี ๓
โทร. ๐ ๒๖๒๓ ๕๖๐๐ ต่อ ๓๑๑๑
โทรสาร ๐ ๒๖๒๓ ๕๖๒๘
<http://www.concourt.or.th>

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๓๓๒ / ๑๕๕๖... วันที่ ๑๕/๑๑/๕๖...
เวลา ๑๕:๕๕ น.ส่ง...
สำนักการประชุม

(๒๓)

คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๖/๒๕๕๑

เรื่องพิจารณาที่ ๒๔/๒๕๕๐

วันที่ ๖ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๑

เรื่อง ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ส่งความเห็นของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติขอให้
ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. คราขึ้นโดยถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และมีข้อความขัด
หรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ หรือไม่

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ส่งความเห็นของนาวาอากาศตรี ประสงค์ สุ่นศิริ สมาชิก
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ และคณะรวม ๓๐ คน ผู้ร้อง สรุปข้อเท็จจริงได้ว่า

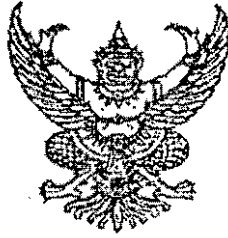
๑. ผู้ร้องเสนอความเห็นต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติว่า ร่างพระราชบัญญัติสำนักงาน
สลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. คราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และมี
ข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เพื่อส่งความเห็น
ดังกล่าวไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยต่อไป โดยมีความเห็นดังนี้

สำเนาถูกต้อง

พิมพ์

(ศาสตราจารย์พิเศษ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดี๓

๑.๑ ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ เนื่องจากร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ต้องห้ามมิให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอ เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากนายกรัฐมนตรี ซึ่งแรกเริ่มที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ รัฐบาลโดยนายกรัฐมนตรีก็มีความเห็นว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน จึงได้มีหนังสือมายังประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทักท้วงการเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว หลังจากนั้นปรากฏว่ามีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติบางคนได้เข้าพบนายกรัฐมนตรี และต่อมารัฐบาลโดยนายกรัฐมนตรีได้มีหนังสือขออนหนังสือทักท้วงดังกล่าว เมื่อร่างกฎหมายนี้เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน กรณีจึงต้องห้ามมิให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอร่างกฎหมายนี้ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เว้นแต่จะได้นำไปให้นายกรัฐมนตรีพิจารณาและให้ความเห็นชอบก่อน แต่ปรากฏว่าไม่มีการส่งร่างพระราชบัญญัตินี้ไปให้นายกรัฐมนตรีพิจารณา ให้ความเห็นชอบแต่ประการใด การถอนหนังสือจึงไม่มีผลตามกฎหมายว่าเป็นการให้ความเห็นชอบของนายกรัฐมนตรี จึงเป็นร่างกฎหมายที่ต้องห้ามมิให้เสนอและพิจารณาโดยสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

อนึ่ง ในชั้นกรรมาธิการมีการแปรญัตติและมีการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว และทำให้ร่างพระราชบัญญัตินี้มีลักษณะเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการเงินชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งต้องมีการดำเนินการให้เป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติ คือ การให้นายกรัฐมนตรีรับรอง แต่ปรากฏว่ามีการรวบรัด ไม่มีการดำเนินการดังกล่าวให้ถูกต้องตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติ ดังนั้น การที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติซึ่งเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการเงินในลักษณะดังกล่าว จึงไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

สำเนาถูกต้อง

พันโท

(ภาคภูมิ อิศารังสรรค์)

ผู้อำนวยการศูนย์มานุษยวิทยา

- ๓ -

๑.๒ ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ขัดต่อรัฐธรรมนูญ กล่าวคือ

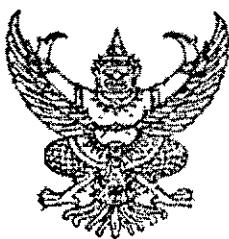
(๑) รัฐบาลนี้ได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาว่าจะยึดมั่นในคุณธรรม ศีลธรรม และจริยธรรม ตลอดจนจะยึดมั่นในหลักปรัชญาพอเพียงในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งรัฐบาลมีหน้าที่ต้องดำเนินการตรากฎหมายให้เป็นไปตามที่แถลงนโยบายไว้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕ แต่ร่างกฎหมายฉบับนี้ขัดกับนโยบายของรัฐบาลที่มีผลใช้บังคับตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕

(๒) รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘ บัญญัติให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปเพื่อการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศอย่างยั่งยืน โดยต้องส่งเสริมการดำเนินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติในภาพรวมเป็นสำคัญ แต่ร่างกฎหมายฉบับนี้เป็นร่างกฎหมายที่มีผลเป็นการทำลายสังคม เศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศ ทำให้ประชาชนกลุ่มหลงและงมงายในอบายมุข ขัดกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและทำลายผลประโยชน์ของประเทศชาติในภาพรวมด้วย

(๓) รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๙ บัญญัติให้รัฐต้องให้ความอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนา รวมทั้งสนับสนุนการนำหลักธรรมของศาสนามาใช้ เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมและพัฒนาคุณภาพชีวิต แต่ร่างกฎหมายฉบับนี้จะทำให้รัฐบาลกลายเป็นเจ้ามือหวยและแสวงหาผลประโยชน์จากความงมงายและความพ้อฝันของประชาชน มอมเมาประชาชนให้เสื่อมเสียคุณธรรมและทำลายคุณภาพชีวิตของประชาชนทั่วประเทศ

สำนักเลขาธิการ
พันโท
(กมลฤดี สิงห์วัฒน์)
ผู้อำนวยการกองกฎหมายคดี ก

- ๔ -

(๔) รัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๓ บัญญัติให้รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการดำเนินการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แต่การที่รัฐจะเป็นเจ้ามือห่วยบนดินเสียเองตามร่างกฎหมายฉบับนี้เป็นการทำลายแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถึงแก่น เพราะยุ่งส่งเสริมสนับสนุนมอมเมาประชาชนให้ลุ่มหลงมกฏและฝักใฝ่ในอบายมุข ไม่รู้จักความพอเพียง ไม่รู้จักเหตุผล ไม่รู้จักความพอประมาณ

(๕) รัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๔ (๒) บัญญัติให้สนับสนุนให้มีการใช้หลักคุณธรรม จริยธรรม ควบคู่กับการประกอบกิจการ ซึ่งหมายถึง การส่งเสริมสนับสนุนให้มีการประกอบสัมมาอาชีพที่ยึดคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม แต่ร่างกฎหมายฉบับนี้จะทำให้รัฐเป็นเจ้ามือห่วย ส่งเสริมให้ประชาชนเล่นห่วย มอมเมาให้ประชาชนเล่นห่วย เป็นการทำลายคุณธรรม ศีลธรรม และจริยธรรม

(๖) รัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๗ บัญญัติให้รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจการต่าง ๆ แต่รัฐบาลโดยหน่วยงานของรัฐกลับฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ สมรู้ และสมยอม ยืมมือสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติบางคนให้เสนอร่างกฎหมายฉบับนี้ แทนที่รัฐบาลจะเป็นฝ่ายเสนอเสียเอง โดยมีผลประโยชน์ทับซ้อนดังที่ปรากฏเป็นข่าวว่าสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลได้จ่ายเงินค่าตอบแทนในลักษณะค่าวิจัยให้กับผู้ใกล้ชิดของสมาชิกบางคนที่เสนอร่างกฎหมายนี้เป็นค่าตอบแทนเป็นการกระทำที่จงใจหลีกเลี่ยงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการแสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทบต่อผลประโยชน์ของประชาชนทั้งชาติ

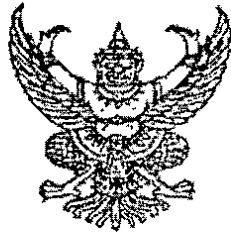
(๗) ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นร่างกฎหมายที่ฉ้อฉลงบประมาณแผ่นดิน และหลีกเลี่ยงการใช้จ่ายเงินงบประมาณแผ่นดินให้เป็นการใช้จ่ายเงินตามอำเภอใจ ซึ่งขัดต่อหลักกฎหมายทั่วไปและขัดกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยด้วย ทั้งนี้ เนื่องจากรายได้ทั้งปวงที่เป็นของรัฐจะต้องนำส่งกระทรวงการคลัง และหากจะมีการใช้จ่ายเงินของแผ่นดิน รัฐธรรมนูญบัญญัติบังคับให้

สำนักงานกฤษฎีกา

พันโท

(นายวิชาญ นานา)

ผู้อำนวยการกองร่างกฎหมาย

- ๕ -

ตราเป็นกฎหมายงบประมาณ ซึ่งต้องผ่านการพิจารณาของรัฐสภาก่อนเป็นรายปีหรือรายครึ่งปี แต่ร่างกฎหมายฉบับนี้มีบทบัญญัติให้นำรายได้ซึ่งเป็นของรัฐเอาไปใช้จ่ายโดยตรง โดยไม่ต้องนำเงินส่งกระทรวงการคลัง เป็นการหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ ทำให้มีการใช้จ่ายเงินแผ่นดินได้ตามอำเภอใจโดยไม่ต้องมีการตราเป็นกฎหมายงบประมาณ และหลีกเลี่ยงไม่ให้รัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบการใช้จ่ายเงินนั้นตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติ จึงเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญในลักษณะที่ใช้เล่ห์กลอุบายฉ้อฉลเงินแผ่นดิน

ศาลรัฐธรรมนูญตรวจคำร้องแล้ว มีคำสั่งให้รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาวินิจฉัย และให้ผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และเลขาธิการวุฒิสภา ซึ่งแจ้งแสดงความเห็น ซึ่งผู้เกี่ยวข้องได้ชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญ ดังนี้

๑. ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีหนังสือ ค่วนที่สุด ที่ สว (สนช) ๐๐๐๗/๕๕๕๑ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๐ ว่า กระบวนการตราร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวในชั้นตอนซึ่งเป็นอำนาจของประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติในการพิจารณาวินิจฉัยว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินหรือไม่ ปรากฏดังนี้

๑.๑ นายสังสิต พิริยะรังสรรค์ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๐ โดยที่ข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้กำหนดให้เป็นอำนาจของประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติในการพิจารณาวินิจฉัยเบื้องต้นว่าร่างพระราชบัญญัติที่สมาชิกเสนอมานั้นถูกต้องตามเงื่อนไขตามที่รัฐธรรมนูญและข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้กำหนดไว้หรือไม่ และเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินหรือไม่

สำเนาถูกต้อง

พันโท
(ถาวรสิทธิ์ วิชาสัมพันธ์)
ผู้อำนวยการกองบรรณคดี ๓

- ๖ -

๑.๒ ในขณะที่ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณาแล้วเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวได้เสนอมามากต้องความเงื่อนงำที่รัฐธรรมนูญและข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติฯ กำหนดไว้ ส่วนในประเด็นปัญหาว่า เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๓ หรือไม่ นั้น เมื่อได้พิจารณาสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติแล้วเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินที่จะต้องมีการรับรองของนายกรัฐมนตรีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๒ และมาตรา ๑๔๓

๑.๓ ต่อมาสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๗๖๘๒ ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๐ แจ้งว่า คณะรัฐมนตรีเห็นว่ากรณีที่ร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้การจัดสรรเงินที่ได้จากการจำหน่ายสลากพิเศษแบบรางวัลเลขท้ายให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการสลากกินแบ่งรัฐบาลกำหนดนั้นกระทบต่อรายได้แผ่นดิน และเป็นกำหนดวิธีการจัดสรรเงินที่ได้จากการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลแตกต่างจากกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน นอกจากนี้นโยบายเกี่ยวกับวิธีการจัดสรรเงินจากการจำหน่ายสลากประเภทดังกล่าวที่ส่วนหนึ่งต้องนำมาเป็นรายได้แผ่นดินนั้นควรต้องผ่านการพิจารณาของนายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้าฝ่ายบริหารเสียก่อน ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้เกิดกรณีเป็นที่สงสัยตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๓ ว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้ที่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอมานี้เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินที่ต้องมีการรับรองของนายกรัฐมนตรีหรือไม่ ซึ่งเป็นอำนาจในการวินิจฉัยของที่ประชุมร่วมกันของประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติและประธานคณะกรรมการสามัญของสภาทุกคณะ ดังนั้น ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติจึงมีคำสั่งให้จัดประชุมร่วมกันเพื่อวินิจฉัยในประเด็นปัญหาดังกล่าว แต่ก่อนที่จะมีการประชุมร่วมกัน สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีหนังสือด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๗๖๘๓ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๐ แจ้งขอถอนหนังสือ

สำเนาถูกต้อง

พิมพ์

(นางสาว อรุณรัตน์)

ผู้ช่วยเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- ๗ -

ความเห็นที่ว่า ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินเพื่อนำกลับไปพิจารณาทบทวน ดังนั้น จึงทำให้กรณีที่มีข้อสงสัยว่าร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินที่ต้องมีคำรับรองของนายกรัฐมนตรีหรือไม่ ยุติลง และต้องถือเอาคำวินิจฉัยของประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่ได้วินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน เป็นที่สุด

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นว่า กระบวนการในการตราร่างพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ในส่วนที่เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินหรือไม่ ได้ดำเนินการโดยถูกต้องตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๔๒ ประกอบกับข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ฯ ข้อ ๑๐๘ แล้ว

๒. นายกรัฐมนตรี มีหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ค่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๕๓๕ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๑ ว่า

๒.๑ ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เป็นร่างกฎหมายเกี่ยวกับการเงินที่ต้องมีคำรับรองของนายกรัฐมนตรีหรือไม่ เห็นว่า การพิจารณาว่าร่างพระราชบัญญัติใดเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินนั้นเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๓ ซึ่งได้บัญญัติลักษณะของร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน รวมทั้งได้บัญญัติหลักเกณฑ์และวิธีการในการวินิจฉัยร่างพระราชบัญญัติใดเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินที่จะต้องมีการรับรองของนายกรัฐมนตรีไว้โดยเฉพาะแล้วว่า การพิจารณาวินิจฉัยจะเกิดขึ้นเมื่อมีข้อสงสัยในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติใดต่อสภาผู้แทนราษฎรว่า ร่างพระราชบัญญัตินั้นมีบทบัญญัติที่อาจเข้าลักษณะร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินโดยหากมีข้อสงสัยเช่นว่านั้นเกิดขึ้น จะต้องได้รับการวินิจฉัยจากที่ประชุมร่วมกันของประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานคณะกรรมการธิการสามัญของสภา

สำเนาถูกต้อง

พันโท

(นาย.....)

ผู้แทน.....

- ๘ -

ผู้แทนราษฎรทุกคณะ ซึ่งจะต้องจัดให้มีการประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณาภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีข้อสงสัยนั้น

จากบทบัญญัติดังกล่าวจึงแสดงให้เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๓ ได้บัญญัติหลักเกณฑ์ และวิธีการวินิจฉัยชี้ขาดว่าร่างพระราชบัญญัติใดเกี่ยวกับการเงินหรือไม่ไว้แล้ว โดยเมื่อได้รับการวินิจฉัยชี้ขาดจากบุคคลตามบทบัญญัติมาตรา ๑๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว กรณีย่อมเป็นที่ยุติตามนั้น และบทบัญญัติรัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติให้มีการหยิบยกข้อสงสัยว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินขึ้นอีก เว้นแต่เป็นกรณีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ ซึ่งเป็นกรณีที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมภายหลังของสภาผู้แทนราษฎรและมีข้อสงสัยเกิดขึ้นว่าการแก้ไขเพิ่มเติมนั้นทำให้เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน

เมื่อข้อเท็จจริงการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ปรากฏว่า ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติซึ่งทำหน้าที่เป็นสภาผู้แทนราษฎร ไม่มีการหยิบยกเป็นข้อสงสัยว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินหรือไม่ จนสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้มีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ และต่อมาได้ผ่านการพิจารณาเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ใช้เป็นกฎหมายแล้ว จึงถือว่าสภานิติบัญญัติแห่งชาติเห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินี้มิใช่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินที่จะต้องมีคำรับรองจากนายกรัฐมนตรี และกรณีดังกล่าวย่อมเป็นการล่วงเลยขั้นตอนที่จะนำร่างพระราชบัญญัตินั้นมาพิจารณาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๓ อีก เพราะไม่มีบทบัญญัติใดให้ดำเนินการเช่นนั้นได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อพิจารณาประกอบกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ ย่อมแสดงให้เห็นว่า หากสภาผู้แทนราษฎรมีมติในขั้นรับหลักการว่าไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินแล้ว การจะพิจารณาวินิจฉัยในเรื่องนี้อีกจะต้องเป็นกรณีที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมในภายหลังขั้นรับหลักการแล้วเท่านั้น และเมื่อกรณีนี้มิใช่เป็นปัญหาว่า

สำเนาถูกต้อง

พันโท

(เอกภูมิ สีทอง)

ผู้อำนวยการกองกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงไม่อยู่ในบังคับของ
รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๔

๒.๒ ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๕ มาตรา ๗๘ มาตรา ๗๙ มาตรา ๘๓ มาตรา ๘๔ (๒)
และมาตรา ๘๗ หรือไม่ เห็นว่า บทบัญญัติดังกล่าวกำหนดในหมวด ๕ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ
ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่บังคับคณะกรรมการในการบริหารราชการแผ่นดินว่า จะต้องมิใช่มีแนวทางการบริหาร
ราชการแผ่นดินที่สอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ แต่บทบัญญัติตามหมวดนี้ก็เป็นเพียงการ
กำหนดแนวทางทั่วไป ส่วนรายละเอียดวิธีการดำเนินการยังคงต้องเป็นไปตามนโยบายของ
คณะกรรมการที่จะกำหนดขึ้นไม่ว่าจะเป็นการตรากฎหมายหรือการกำหนดวิธีการปฏิบัติงาน และ
ไม่เป็นเหตุที่จะทำให้กฎหมายที่ตราขึ้นจะเป็นอันไม่มีผลใช้บังคับได้ เพราะบทบัญญัติในหมวดนี้
มิใช่เป็นบทบัญญัติจำกัดสิทธิและเสรีภาพ ซึ่งต้องห้ามไว้โดยชัดเจนในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙
การตรวจสอบว่าการเสนอกฎหมายของคณะกรรมการเป็นไปตามหมวดนี้หรือไม่ ย่อมเป็นอำนาจของ
องค์กรนิติบัญญัติโดยผ่านกระบวนการพิจารณาให้ความเห็นชอบในร่างกฎหมาย หรือโดยการ
ดำเนินการตามส่วนที่ ๕ การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

สำหรับร่างพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เป็น
การแก้ไขพระราชบัญญัติเดิมที่บัญญัติให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลทำหน้าที่ออกสลากกินแบ่ง
อยู่แล้ว โดยร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นเพียงการกำหนดรูปแบบของสลากกินแบ่งรัฐบาลเพิ่มเติม
อีกประเภทหนึ่ง เมื่อพระราชบัญญัตินี้เดิมได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานโดยไม่มีเหตุที่จะถือว่าขัด
หรือแย้งกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เพราะเป็นที่เข้าใจกันเป็นสากลว่า การดำเนินการ
ดังกล่าวเป็นการระดมเงินทุนประเภทหนึ่งที่จะนำมาใช้พัฒนาประเทศ การแก้ไขเพิ่มเติมประเภทของ

สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล

พันโท

(นายวิจิตร วัฒนศิริ)

ผู้บัญชาการกองสลากกินแบ่งรัฐบาล

- ๑๐ -

สลากกินแบ่งโคจร่างพระราชบัญญัตินี้จึง ไม่มีเหตุที่จะขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญด้วยเช่นกัน เนื่องจากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมิได้มีบทจำกัดหรือห้ามการดำเนินการในลักษณะนี้ไว้ ส่วนเหตุผลของผู้เสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญนั้น เป็นเพียงความคิดเห็นถึงความเหมาะสมของการบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้ตามความคิดของผู้เสนอ ซึ่งต้องเป็นเรื่องการพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่จะถ่วงกรองความเหมาะสมของการตราพระราชบัญญัตินี้ แต่เมื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้มีมติเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัตินี้แล้วย่อมเป็นที่ยุติในการวินิจฉัยปัญหาความเหมาะสมนั้นแล้วว่า การบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้น่าจะเป็นประโยชน์มากกว่าผลเสียที่มีการแสดงความคิดเห็น

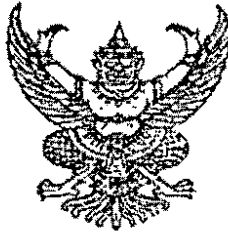
๒.๓ ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีบทบัญญัติที่กำหนดคนารายได้ของรัฐไปใช้จ่ายได้โดยตรงโดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือไม่ เห็นว่า การที่งบประมาณรายจ่ายของแผ่นดินให้ทำเป็นพระราชบัญญัติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๖ และการจ่ายเงินแผ่นดินจะกระทำได้อีกเฉพาะที่อนุญาตไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ กฎหมายเกี่ยวด้วยการโอนงบประมาณ หรือกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๕ นั้น หมายถึงการที่รัฐบาลจะจ่ายเงินที่เป็นของแผ่นดินแล้วจะต้องกระทำตามวิธีการในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ส่วนกรณีใดจะถือเป็นเงินของแผ่นดิน บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติไว้ จึงมิใช่ว่าเงินที่หน่วยงานของรัฐได้รับมาจะตกเป็นของแผ่นดินทุกกรณีแต่อย่างใด

อำนาจถูกต้อง

พันโท

(ภราดร ธิงรัตน์)

ผู้อำนวยการสำนักงานคดี ๙

- ๑๑ -

การที่ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีบทบัญญัติกำหนดให้มีการนำรายได้ไปใช้จ่ายโดยตรง โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามการจัดสรรเงินที่สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลได้รับตามระเบียบที่คณะกรรมการสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดสรรรายได้ของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลที่มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจ ในลักษณะที่บัญญัติในหลักการเดียวกับหน่วยงานของรัฐประเภทนี้ ซึ่งบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและบทกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงบประมาณรายจ่ายมิได้บัญญัติให้เงินรายได้ทุกกรณีต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินแต่อย่างใดดังที่กล่าวข้างต้น บทบัญญัติตามร่างพระราชบัญญัตินี้จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

๓. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง มีหนังสือ ค่วนที่สุด ที่ กค ๐๑๐๐/๕๗๐ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ สรุปได้ว่า

๓.๑ ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ซึ่งรัฐบาลโดยนายกรัฐมนตรีได้เคยมีหนังสือมายังประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติทักท้วงการเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวและดอนหนังสือทักท้วงในเวลาต่อมา นั้น นายกรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐบาลไม่ขัดข้องที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติจะพิจารณา ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวต่อไป

๓.๒ ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีข้อความขัดแย้งต่อบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ นั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมิได้อยู่ในสถานะที่จะประเมินว่า ร่างพระราชบัญญัติสำนักงาน

สำเนาถูกต้อง

พิมพ์ไทย

(นาย... ..)

ผู้อำนวยการสำนักงานสถิติ ก

- ๑๒ -

สลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีข้อความขัดหรือแย้งต่อบัญญัติในมาตราต่าง ๆ ของรัฐธรรมนูญตามความเห็นของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติหรือไม่

๓.๓ ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลสามารถออกสลากแบบรางวัลเลขท้ายได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย โดยรัฐบาลสามารถปรับเปลี่ยนสัดส่วนการจัดสรรรายได้จากเดิมที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗ มาตรา ๒๒ ได้ ซึ่งรายได้ที่ได้รับจากการจำหน่ายสลากดังกล่าวส่วนที่เหลือจากการจ่ายเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายต้องตกเป็นรายได้แผ่นดินและเป็นเงินอุดหนุนให้แก่กองทุนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย เพื่อส่งเสริมกิจกรรมทางด้านสังคมตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบและตามวิธีการที่กระทรวงการคลังจะกำหนด ทั้งนี้ การใช้จ่ายเงินของกองทุนต้องเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

๔. เลขานุการวุฒิสภามีหนังสือ ที่ สว ๐๐๐๗/๑๑๕๑ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๑ ส่งเอกสารที่เกี่ยวข้อง และส่งผู้แทน คือ นายสิทธิพร สหพันธ์ รองเลขานุการวุฒิสภา และนางวรารัตน์ อติแพทย์ รองเลขานุการวุฒิสภา และคณะ ซึ่งแจ้งและตอบข้อซักถามต่อศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ สรุปความได้ว่า

ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอเพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา จำนวน ๒ ฉบับ คือ ฉบับที่หนึ่ง ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งนายวิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะรวม ๒๖ คน เป็นผู้เสนอ และฉบับที่สอง ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งนายสังคีต พิริยะรังสรรค์ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะรวม ๖๑ คน เป็นผู้เสนอ ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๕๗/๒๕๕๐

สำเนาถูกต้อง

พันโท

(นายวิชาญ สิงห์คำ)

ผู้ช่วยเลขาธิการวุฒิสภา

- ๑๓ -

วันพุธที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๐ เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งนายสังศิต พิริยะรังสรรค์ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะรวม ๖๑ คน เป็นผู้เสนอ ในวาระที่หนึ่งขึ้นรับหลักการ ปรากฏว่า มีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติลงชื่อมาประชุม จำนวน ๒๐๕ คน โดยจำนวนสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่มีอยู่จริงในขณะนั้น จำนวน ๒๔๕ คน ปรากฏผลการลงมติตามบันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในเวลา ๑๗.๒๔ นาฬิกา ดังนี้

- เห็นด้วย (รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ)	๑๑๔	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ)	๓๖	เสียง
- งคออกเสียง	๕	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	-	เสียง

ดังนั้น จึงมีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติออกเสียงลงมติในวาระที่หนึ่ง รวมทั้งหมด ๑๕๕ คน และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา จำนวน ๑๕ คน โดยกำหนดการแปรญัตติตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕

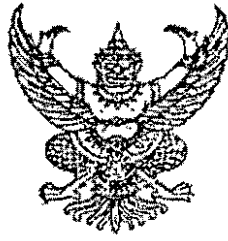
สำหรับกรณีร่างพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งนายวิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาก่อนรับหลักการนั้น เมื่อคณะกรรมการวิสามัญฯ พิจารณาเสร็จแล้ว จึงเสนอรายงานการพิจารณาศึกษาต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณาอนุญาตบรรจุร่างพระราชบัญญัติพร้อมทั้งรายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการเข้าระเบียบวาระการประชุม ครั้งที่ ๖๑/๒๕๕๐ วันพุธที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ ในวาระที่หนึ่งขึ้นรับหลักการ ปรากฏว่า มีสมาชิก

สำเนาถูกต้อง

พิมพ์

(นายวิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์)

ผู้ช่วยโฆษกสภานิติบัญญัติ

- ๑๔ -

สถานิติบัญญัติแห่งชาติลงชื่อมาประชุม จำนวน ๒๒๕ คน โดยจำนวนสมาชิกสถานิติบัญญัติแห่งชาติ
ที่มีอยู่จริง ในขณะนั้น จำนวน ๒๔๕ คน ปรากฏผลการลงมติตามบันทึกการออกเสียงลงคะแนนของ
สมาชิกสถานิติบัญญัติแห่งชาติ ในเวลา ๑๕.๓๗ นาฬิกา ดังนี้

- เห็นด้วย (รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ)	๔๘	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ)	๑	เสียง
- งคออกเสียง	-	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	-	เสียง

ดังนั้น จึงมีสมาชิกสถานิติบัญญัติแห่งชาติออกเสียงลงมติในวาระที่หนึ่ง รวมทั้งหมด
๔๕ คน และที่ประชุมให้ส่งร่างพระราชบัญญัติของนายวิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ กับคณะ ให้
คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ซึ่งนายสังสิต พิริยะรังสรรค์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ พิจารณา โดยกำหนดเวลาแปรญัตติตามข้อบังคับ
การประชุมสถานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว ในวาระที่สองและในวาระที่สามของที่ประชุม
สถานิติบัญญัติแห่งชาติ ในคราวประชุม ครั้งที่ ๖๗/๒๕๕๐ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๒๘ พฤศจิกายน
๒๕๕๐ ปรากฏว่า มีสมาชิกสถานิติบัญญัติแห่งชาติลงชื่อมาประชุม จำนวน ๑๕๖ คน โดยจำนวนสมาชิก
สถานิติบัญญัติแห่งชาติที่มีอยู่จริงในขณะนั้น จำนวน ๒๔๑ คน

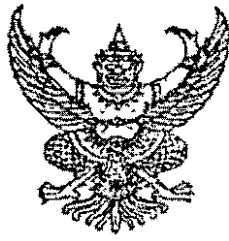
การลงมติในวาระที่สอง ที่ประชุมได้พิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา โดยมีการลงมติใน
มาตรา ๓ และมาตรา ๔ ดังนี้

สำเนาถูกต้อง

พันโท

(นายวิชาญ อิศราวัฒน์)

ผู้อำนวยการกองบรรณคดี ๓

- ๑๕ -

มาตรา ๓ มีการแก้ไขโดยคณะกรรมการ และมีผู้สงวนคำแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติม
ความในบทนิยามคำว่า “สลากกินแบ่งรัฐบาล” ในมาตรา ๓ ผลการลงมติ ดังนี้

- เห็นด้วย (เห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ) ๖๖ เสียง
- ไม่เห็นด้วย (เห็นชอบด้วยกับการสงวนคำแปรญัตติ) ๒๔ เสียง
- งดออกเสียง ๒ เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง - เสียง

ดังนั้น จึงมีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติออกเสียงลงมติในวาระที่สอง ในมาตรา ๓
รวมทั้งหมด ๙๒ คน

- มาตรา ๔ ผู้สงวนคำแปรญัตติขอตัดความในมาตรา ๔ ออกทั้งมาตรา ผลการลงมติ ดังนี้
- เห็นด้วย (เห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ) ๖๕ เสียง
 - ไม่เห็นด้วย (เห็นชอบด้วยกับการสงวนคำแปรญัตติ) ๒๒ เสียง

โดยตัดมาตรา ๔ ออกทั้งมาตรา)

- งดออกเสียง ๑ เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เสียง

ดังนั้น จึงมีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติออกเสียงลงมติในวาระที่สอง ในมาตรา ๔
รวมทั้งหมด ๙๓ คน

เมื่อที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. เรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างแล้ว ที่ประชุมได้ลงมติในวาระที่สาม ในเวลา ๑๒.๐๗ นาฬิกา
ปรากฏผลดังนี้

สำเนาถูกต้อง
พันโท
(นางอุษิ ไชยวงษ์)
ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดี

- ๑๖ -

- เห็นด้วย (สมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย) ๘๓ เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ไม่สมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย) ๒๖ เสียง
- งออกเสียง ๓ เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง - เสียง

ดังนั้น จึงมีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติออกเสียงลงมติในวาระที่สาม รวมทั้งหมด

๑๑๒ คน

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องนี้ไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๕๔ วรรคหนึ่ง (๑) หรือไม่

คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐๐ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๔ เป็นศาลรัฐธรรมนูญ และวรรคสี่ บัญญัติว่า เมื่อมีการแต่งตั้งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญนี้แล้ว บรรดาคดีหรือการที่ค้างดำเนินการนั้นให้ออนไปอยู่ในอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญที่แต่งตั้งขึ้นใหม่

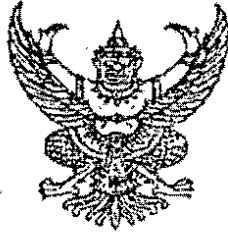
รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ร่างพระราชบัญญัติใดที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้ว ก่อนที่นายกรัฐมนตรีจะนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยตามมาตรา ๑๕๐ หรือร่างพระราชบัญญัติใดที่รัฐสภาลงมติยืนยันตามมาตรา ๑๕๑ ก่อนที่นายกรัฐมนตรีจะนำร่างพระราชบัญญัตินั้นขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายอีกครั้งหนึ่ง (๑) หากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภารวมกันมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา เห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นดังกล่าว

ตำแหน่งผู้ลงนาม

พันโท

(ภท.๑๖๖ ชัยวัฒน์)

ผู้อำนวยการกองงานคดี ๓

- ๑๗ -

มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ ให้เสนอความเห็นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา หรือประธานรัฐสภา แล้วแต่กรณี แล้วให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับความเห็นดังกล่าวส่งความเห็นนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย และแจ้งให้นายกรัฐมนตรีทราบโดยไม่ชักช้า ...” และมาตรา ๒๕๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๘ ทำหน้าที่รัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้จนกว่าจะมีการประชุม รัฐสภาเป็นครั้งแรกตามมาตรา ๑๒๗”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ร้องเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน ๑๐ คน ซึ่งเป็นจำนวน ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (ในขณะนั้นสมาชิก สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีจำนวน ๒๕๐ คน) เข้าชื่อเสนอความเห็นที่ ร่างพระราชบัญญัติสำนักงาน สลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ กรณีจึงเป็นไป ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๔ วรรคหนึ่ง (๑) เมื่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติส่งคำร้องมายัง ศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยได้ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๔ วรรคหนึ่ง (๑)

คำวินิจฉัย

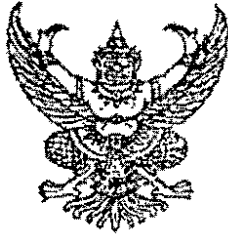
ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้อง เอกสารประกอบคำร้อง และคำชี้แจงของผู้เกี่ยวข้องแล้ว เห็นว่า คดีมีหลักฐานเพียงพอที่จะวินิจฉัยได้แล้ว จึงกำหนดประเด็นการวินิจฉัยว่า (๑) ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตราขึ้นโดยถูกต้องตาม บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือไม่ (๒) ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..)

สำเนาถูกต้อง

พันโท

(ลงชื่อ) ...

ผู้อำนวยการศาลรัฐธรรมนูญ

- ๑๘ -

พ.ศ. มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ หรือไม่ และจะต้องตกไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๔ วรรคสาม หรือไม่

ประเด็นแรก ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. คราขึ้น โดยถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

มาตรา ๑๒๖ วรรคหนึ่ง การประชุมสภาผู้แทนราษฎรและการประชุมวุฒิสภาต้องมีสมาชิก มาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภาจึงจะเป็นองค์ประชุม เว้นแต่ในกรณีการพิจารณาระเบียบวาระกระทู้ถามตามมาตรา ๑๕๖ และมาตรา ๑๕๗ สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาจะกำหนดเรื่ององค์ประชุมไว้ในข้อบังคับเป็นอย่างอื่นก็ได้

ข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕

ข้อ ๑๘ “ให้สมาชิกผู้มาประชุมลงชื่อในสมุดที่จัดไว้ก่อนเข้าประชุมทุกครั้ง และเมื่อมี สัญญาให้เข้าประชุม ให้สมาชิกเข้านั่งในที่ที่จัดไว้

เมื่อมีสมาชิกลงชื่อมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดจึงจะเป็น องค์ประชุม เมื่อประธานขึ้นบัลลังก์ให้ผู้ที่อยู่ในที่ประชุมสภายืนขึ้นจนกว่าประธานจะได้นั่งลง”

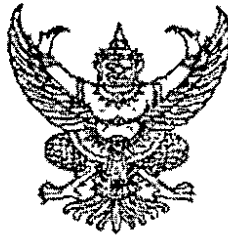
พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ บัญญัติให้ศาล รัฐธรรมนูญมีบทบาทและอำนาจในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนโดยการตรวจสอบ ความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมาย ตามหลักการตรวจสอบก่อนประกาศใช้เป็นกฎหมายใน มาตรา ๑๔๑ และมาตรา ๑๕๔ ซึ่งเป็นการตรวจสอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและ ร่างพระราชบัญญัติอื่นที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้วว่า คราขึ้น โดยถูกต้องตามบทบัญญัติแห่ง รัฐธรรมนูญ หรือไม่ และมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ และตามหลักการตรวจสอบ

ตำแหน่งผู้ลงชื่อ

พันโท

(นายสุวิทย์ ...)

ผู้ตรวจการศาลรัฐธรรมนูญ

- ๑๕ -

ภายหลังประกาศใช้เป็นกฎหมายตามมาตรา ๒๑๑ มาตรา ๒๑๒ มาตรา ๒๔๕ และมาตรา ๒๕๗
ที่บัญญัติให้ศาลที่พิจารณาคดี บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพ ผู้ตรวจการแผ่นดิน และ
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยได้ว่า บทบัญญัติ
แห่งกฎหมายที่ประกาศใช้แล้วมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ โดยไม่อาจหยิบยกประเด็น
ความไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกระบวนการตรากฎหมายฉบับนั้นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย
ได้อีก

การขอให้ศาลรัฐธรรมนูญตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของร่างพระราชบัญญัติอื่น
ที่มีใช้ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ก่อนประกาศใช้เป็นกฎหมาย เป็นไปตามที่บัญญัติ
ไว้ในรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๑๕๔ กล่าวคือ ก่อนนำร่างพระราชบัญญัติขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อม
ถวายเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย หากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของ
ทั้งสองสภารวมกันมีจำนวนตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ หรือนายกรัฐมนตรี เห็นว่าร่าง
พระราชบัญญัติใดมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติ
แห่งรัฐธรรมนูญให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับความเห็นดังกล่าว หรือนายกรัฐมนตรีส่งความเห็นนั้น
ไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

บทบัญญัตินี้ดังกล่าวกำหนดให้ศาลรัฐธรรมนูญตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของ
ร่างพระราชบัญญัติทั้งในประเด็นว่า ร่างพระราชบัญญัตินั้นตราขึ้นโดยถูกต้องตามบทบัญญัติ
แห่งรัฐธรรมนูญหรือไม่ ประการหนึ่ง และร่างพระราชบัญญัตินั้นมีข้อความขัดหรือแย้งต่อ
รัฐธรรมนูญหรือไม่ อีกประการหนึ่ง หากศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัตินั้น
มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้และข้อความดังกล่าวเป็นสาระสำคัญ หรือร่างพระราชบัญญัติ

สำเนาถูกต้อง

พันโท

Am

(นาย...)

ผู้ช่วย... ๓

- ๒๐ -

นั้นตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ ให้ร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป
ตามมาตรา ๑๕๔ วรรคสาม

ในประเด็นว่า ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือไม่ นั้น มีประเด็นเบื้องต้นที่ต้องวินิจฉัย
ก่อนว่า การออกเสียงลงคะแนนของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และองค์ประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๖ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๒๕๓ หรือไม่

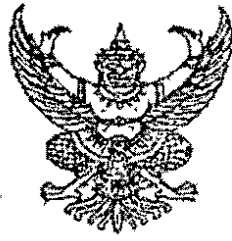
รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๖ วรรคหนึ่ง มีสาระสำคัญ คือ การกำหนดจำนวนของสมาชิก
สภาที่มีจำนวนมากเพียงพอที่จะมาร่วมกันแสดงความคิดเห็นและแสดงเจตนาในลักษณะของ
มติที่ประชุมในการพิจารณาร่างกฎหมายและปฏิบัติหน้าที่อื่นตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ
อันเป็นหลักการประชุมสภาที่ใช้อยู่ในนานาประเทศ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับต่าง ๆ
ที่ใช้บังคับตลอดมา ล้วนมีบทบัญญัติว่าด้วยองค์ประชุมของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาตามจำนวนที่
กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญจึงจะเป็นองค์ประชุม การที่รัฐธรรมนูญทุกฉบับกำหนดจำนวนของ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาที่ประกอบกันเป็นองค์ประชุมไว้ ก็เพื่อให้การประชุม
พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ของสภาเป็นไปด้วยความรอบคอบ และมีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน
อย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะการปฏิบัติหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาในส่วนที่เกี่ยวกับ
การตรากฎหมายนั้น กฎหมายที่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา เมื่อพระมหากษัตริย์ทรงลง
พระปรมาภิไธยและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ย่อมมีผลใช้บังคับกับประชาชนทุกคน
ในประเทศจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการพิจารณาอย่างรอบคอบในการพิจารณาทุกวาระ และ
เมื่อรัฐธรรมนูญกำหนดองค์ประชุมไว้ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของ
แต่ละสภาย่อมมีความหมายว่า การประชุมสภาผู้แทนราษฎรและการประชุมวุฒิสภาที่มีจำนวนสมาชิก

สำเนาถูกต้อง

พิมพ์

(นาย ...)

ผู้อำนวยการสำนักงานคดี ๓

- ๒๑ -

เข้าร่วมประชุมไม่ครบองค์ประชุม จะถือว่าเป็นการใช้อำนาจนิติบัญญัติโดยองค์กรสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาไม่ได้ และหากมีการออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรและที่ประชุมวุฒิสภาที่ไม่ครบองค์ประชุมจะถือว่าเป็นการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกในสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาที่ขอด้วยบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญไม่ได้

สำหรับการตราร่างพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. นั้น รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๕ ทำหน้าที่รัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้จนกว่าจะมีการประชุมรัฐสภาเป็นครั้งแรก ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ สภานิติบัญญัติแห่งชาติจึงเป็นองค์กรที่ใช้อำนาจนิติบัญญัติแทนสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา การออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติจึงต้องเป็นการออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุมที่ครบองค์ประชุม จึงจะถือว่าเป็นการออกเสียงลงคะแนนที่ขอด้วยบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญเช่นกัน

ส่วนข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕ ข้อ ๑๘ วรรคสอง ที่กำหนดว่า “เมื่อมีสมาชิกลงชื่อมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม” นั้น เป็นเพียงบทบัญญัติเกี่ยวกับการเปิดประชุมว่า การประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติสามารถดำเนินการได้ เมื่อมีสมาชิกลงชื่อมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ แต่ภายหลังเปิดการประชุมแล้ว ในขั้นตอนของการลงมติเรื่องใด ๆ ซึ่งเป็นผลมาจากการประชุมปรึกษาหารือของที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ องค์ประชุมจะต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๖ วรรคหนึ่ง กล่าวคือ จะต้องมิมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติในขณะนั้น เพราะองค์ประชุมมิได้มีความหมายแต่เพียงว่า

สำเนาถูกต้อง

พันโท

(ถาวร สีวรัตน์)

ผู้อำนวยการศูนย์รวมคดี ฯ

- ๒๒ -

เมื่อมีสมาชิกลงชื่อมาประชุมครบและเปิดการประชุมแล้ว หลังจากนั้นสมาชิกจะอยู่ร่วมประชุมหรือไม่ก็ได้ โดยไม่ต้องคำนึงถึงจำนวนสมาชิกในที่ประชุมอีกต่อไป หากเป็นเช่นนั้นแล้ว ผลก็จะเป็นว่า หลังจากเปิดประชุม แม้จะมีสมาชิกอยู่ประชุมเพียงไม่กี่คนก็อาจลงมติและมีเสียงข้างมากได้ ซึ่งมีไม่เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ และหากถือจำนวนสมาชิกที่ลงชื่อมาประชุม เป็นองค์ประชุมของสภากงเสริมสันการประชุมในแต่ละครั้ง คงจะไม่ปรากฏเหตุการณ์ดังเช่นที่เกิดขึ้นในสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภานในอดีต รวมทั้งในสภานิติบัญญัติแห่งชาติชุดนี้ด้วย คือ การขอให้รับรองการประชุมในระหว่างการประชุม โดยสมาชิกที่มีข้อสงสัยว่า องค์ประชุมไม่ครบ และเมื่อปรากฏว่า องค์ประชุมไม่ครบ ประธานของที่ประชุมก็จะสั่งพักการประชุมหรือให้เลื่อนการประชุมออกไป

เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติตามเอกสารบันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งเลขธิการวุฒิสภาส่งและชี้แจงเพื่อประกอบการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญว่า ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๕๗/๒๕๕๐ วันพุธที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๐ เวลา ๑๗.๒๔ นาฬิกา อันเป็นวันเวลาที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติออกเสียงลงคะแนนในวาระที่หนึ่งขึ้นรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งนายสังคีต พิริยะรังสรรค์ และคณะ เป็นผู้เสนอ มีสมาชิกเข้าประชุม ๑๕๕ คน ซึ่งครบองค์ประชุม ต่อมาในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๑/๒๕๕๐ วันพุธที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ เวลา ๑๘.๓๗ นาฬิกา อันเป็นวันเวลาที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติออกเสียงลงคะแนนในวาระที่หนึ่งขึ้นรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งนายวิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ และคณะ เป็นผู้เสนอ มีสมาชิกเข้าประชุมเพียง ๔๘ คน ไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติในขณะนั้น คือ ไม่ถึง ๑๒๕ คน จึงไม่ครบองค์ประชุม แต่ข้อเท็จจริงสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ส่งร่างพระราชบัญญัติฉบับของนายวิริยะ ฯ

สำเนาถูกต้อง

พันโท

(เอกภุมิ ศิวารัตน์)

ผู้อำนวยการเวรกลุ่มงานคดี ๓

- ๒๓ -

ให้คณะกรรมการวิสามัญที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับของนายสังคีต ฯ ซึ่งสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้แต่งตั้งขึ้นก่อนหน้านั้น พิจารณา เพื่อให้ร่วมพิจารณาร่างทั้งสองฉบับเข้าด้วยกัน เมื่อคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่นายสังคีต ฯ และนายวิริยะ ฯ เป็นผู้เสนอ เสร็จแล้ว จึงเสนอให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๗/๒๕๕๐ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ปรากฏว่า การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สอง ร่างมาตรา ๓ มีจำนวนผู้เข้าประชุมเพียง ๕๒ คน ส่วนร่างมาตรา ๔ มีจำนวนผู้เข้าประชุมเพียง ๕๓ คน ไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติในขณะนั้น คือ ไม่ถึง ๑๒๑ คน จึงไม่ครบองค์ประชุม และการออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สาม ในเวลา ๑๒.๐๗ นาฬิกา มีจำนวนสมาชิกผู้เข้าประชุมเพียง ๑๑๒ คน ไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติในขณะนั้น คือ ไม่ถึง ๑๒๑ คน จึงไม่ครบองค์ประชุม และไม่อาจถือการออกเสียงลงคะแนนที่ไม่ครบองค์ประชุมดังกล่าวเป็นการลงมติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติโดยชอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๒๖ วรรคหนึ่ง ได้ ดังนั้น จึงถือว่าการตราร่างพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ อันมีผลให้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นอันตกไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๔ วรรคสาม ซึ่งบัญญัติว่า หากศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัตินั้นคร่าขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ ให้ร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป และเมื่อร่างพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เป็นอันตกไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๔ วรรคสาม แล้ว กรณีคำขออื่นไม่จำเป็นต้องวินิจฉัย เพราะไม่อาจทำให้ผลของคำวินิจฉัยเปลี่ยนแปลงไป

สำเนาถูกต้อง

พันโท

✓

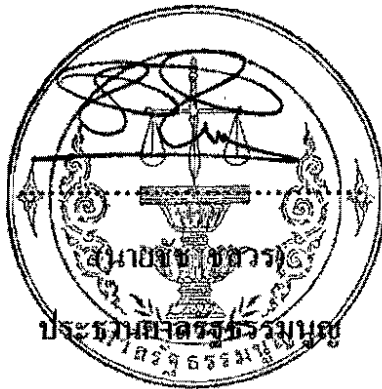
(ภาณุ ธีร์จันทร์)

ผู้อำนวยการสำนักงานคดี ๓

- ๒๔ -

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติสำนักงาน
สลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. คร่าขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ
และเป็นอันตกไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๔ วรรคสาม

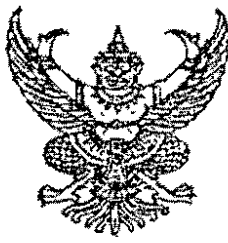

สำเนาถูกต้อง

พันโท

(ภาคภูมิ สีลารัตน์)

ผู้อำนวยการกองงานคดี ๓

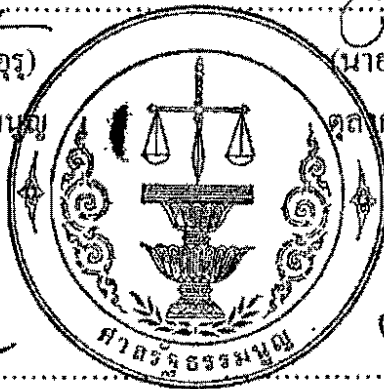
คำวินิจฉัยที่ ๑๖/๒๕๕๑

(นายเจริญ ภัคดีชนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจรูญ อินทจาร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายเฉลิมพล เอกอรุ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอนุรักษ์ มาประณีต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุทจน์ ไช่มุกด์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ถ้าเนาถูกต้อง

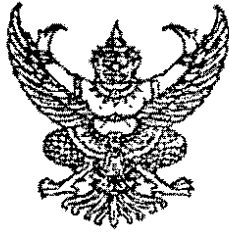
พันโท

(ภกชอุทัย ใจวโรจน์)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดี ๓

(๒๓)

คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๗/๒๕๕๑

เรื่องพิจารณาที่ ๒๕/๒๕๕๐

วันที่ ๖ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๑

เรื่อง ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ส่งความเห็นของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. ดราขึ้นโดยถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ หรือไม่

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ส่งความเห็นของนายวรชัย ชวพงษ์ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะรวม ๕๑ คน ผู้ร้อง สรุปข้อเท็จจริงได้ว่า

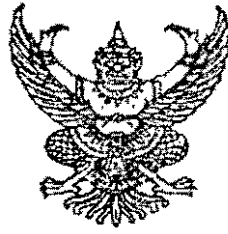
๑. ผู้ร้องเสนอความเห็นต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติว่า ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. ดราขึ้นโดยถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เพื่อส่งความเห็นดังกล่าวไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยต่อไป โดยมีความเห็นดังนี้

๑.๑ การตราร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. ไม่ได้กระทบเฉพาะสิทธิและเสรีภาพในชีวิต ร่างกาย

สำเนาถูกต้อง

(นายธรรมรงค์ จันทร์ด้า)

เจ้าหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญ

- ๒ -

ทรัพย์สินและการประกอบอาชีพเท่านั้น แต่เป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลในครอบครัวตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๕ แต่ในคำปรารภของร่างพระราชบัญญัตินี้ มิได้ระบุบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ให้อำนาจจำกัดสิทธิและเสรีภาพดังกล่าวไว้ด้วย จึงเป็นการตรา ร่างพระราชบัญญัติโดยไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๘ วรรคสอง

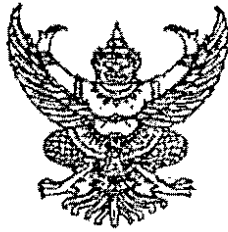
๑.๒ ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และข้อความดังกล่าวเป็นสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ด้วยเหตุผล ดังต่อไปนี้

๑.๒.๑ การจำกัดเสรีภาพของ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” “คู่สมรส” และ “ญาติ” ตามร่างพระราชบัญญัตินี้เกินความจำเป็นและกระทบกระเทือนต่อสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๒ รวมตลอดจนกระทบกระเทือนต่อสาระสำคัญของสิทธิของบุคคลในครอบครัวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๕ ขัดต่อหลักที่ให้สันนิษฐานไว้ก่อนในคดีอาญาว่า บุคคลไม่มีความผิดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๘ วรรคสอง กระทบในสาระสำคัญของสิทธิของบุคคล ในทรัพย์สินตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๑ รวมทั้งกระทบกระเทือนต่อเสรีภาพในการประกอบกิจการ หรือประกอบอาชีพตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๓ กล่าวคือ

(๑) คำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ไม่ได้มีความหมายเฉพาะบุคลากร ของรัฐ อันได้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ พนักงานของรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐ หรือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงบุคคลนอกภาครัฐซึ่งเป็นเอกชนที่ได้รับ แต่งตั้งเป็นกรรมการหรืออนุกรรมการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐด้วย ทั้งที่ หน่วยงานภาครัฐต้องอาศัยบุคคลดังกล่าวมาช่วยงานของทางราชการ มาตรการที่จำกัดสิทธิและเสรีภาพ บุคคลที่ยอมตนเข้ามาเป็นกรรมการ หรืออนุกรรมการเหล่านี้ เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล เกินความจำเป็น

สำเนาถูกต้อง

(นายธรรมรงค์ อินทร์คำ)
ตำแหน่งที่ศาลรัฐธรรมนูญ

- ๓ -

(๒) คำว่า “คู่สมรส” และ “ญาติ” ตามร่างพระราชบัญญัตินี้มีความหมายรวมถึงผู้อยู่กันฉันฉันสามีภริยาโดยไม่จดทะเบียนสมรส และไม่ว่าจะเกี่ยวพันทางนิตินัยหรือพฤตินัย ซึ่งเป็นการก้าวล่วงและละเมิดหลักการสำคัญที่แม้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเองก็ให้มีการขึ้นบัญชีทรัพย์สินเฉพาะของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง คู่สมรสที่ชอบด้วยกฎหมายและบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ และมาตรา ๒๖๕ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ก็ถือหลักการเดียวกัน คือ จำกัดสิทธิและเสรีภาพของคู่สมรสและบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายเท่านั้น

(๓) คำว่า “ญาติ” ซึ่งถูกจำกัดสิทธิและเสรีภาพตามร่างพระราชบัญญัตินี้ มีความหมายกว้างขวางถึง ๘ ประเภท และอาจนับรวมได้ถึง ๘๔ คน

(๔) การจำกัดเสรีภาพตามมาตรา ๕ วรรคห้า นั้น จะเห็นได้ว่าเป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมิได้กระทำเอง แต่คู่สมรสและบุตรไม่ว่าโดยนิตินัยหรือพฤตินัยเป็นผู้กระทำกฎหมายให้ถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้กระทำ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าคนไม่ได้รู้เห็นเป็นใจหรือยินยอมเป็นการสันนิษฐานว่าบุคคลมีความผิดไว้ก่อน อันเป็นการผลักการะการพิสูจน์ทางปฏิเสธให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งทางพยานหลักฐานนั้นกระทำการพิสูจน์หักล้างได้ยากหรือเกือบกระทำไม่ได้เลย เพราะต้องนำสืบบุคคลทั้งประเทศว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐมิได้รู้เห็นหรือเป็นใจ และข้อสันนิษฐานใช้กับการกระทำของคู่สมรสและบุตรในทุกสถานที่ ทุกเวลา และทุกเรื่องตามที่กฎหมายห้าม ซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่อาจติดตามคู่สมรสและบุตรไปได้ทุกที่ ทุกเวลา เพื่อห้ามมิให้บุคคลดังกล่าวกระทำการที่กฎหมายห้าม จึงเป็นข้อสันนิษฐานที่กระทำต่อเสรีภาพของเจ้าหน้าที่ของรัฐเกินจำเป็นเกินสมควรแก่เหตุและขัดต่อมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๕ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ

(๕) ร่างพระราชบัญญัตินี้ใช้ครอบคลุมไปถึงผู้ที่มิใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐ คู่สมรส หรือญาติด้วย ดังปรากฏในมาตรา ๖ ที่ให้สันนิษฐานว่า บุคคลได้รับประโยชน์จากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ คู่สมรส หรือญาติของเจ้าหน้าที่ของรัฐก็ถือว่ามีความผิดทันที เพราะร่างพระราชบัญญัตินี้ให้ถือว่าบุคคลนั้นมีส่วนร่วมในการกระทำ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าไม่ได้รู้เห็นหรือ

ดำเนินถูกต้อง

(นายธรรมรงค์ อัมรินทร์คำ)

เจ้าพนักงานกฎหมาย

- ๔ -

ยินยอม อันเป็นการผลักการะการพิสูจน์เชิงปฏิเสธไปให้บุคคลซึ่งอยู่นอกภาครัฐหรือเอกชน แต่ได้ประโยชน์ด้วย ทั้ง ๆ ที่ผู้นั้นอาจไม่ได้ขอให้เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการดังกล่าว

(๖) การรับของขวัญ ของที่ระลึก เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด อันอาจคำนวณเป็นเงินได้ ตามมาตรา ๘ มิได้ห้ามเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ แต่ห้ามเลยไปถึงคู่สมรสและญาติ อาจมีถึง ๘๔ คน ซึ่งเป็นการจำกัดเสรีภาพที่เกินจำเป็นและเกินสมควรแก่เหตุ เพราะเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีญาติมาก ญาติอาจกระจุกกระจายกันอยู่ทั่วประเทศ หรืออาจไม่รู้ว่าเป็นญาติกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ เมื่อรับสิ่งของดังกล่าวแล้วไม่รู้ว่าจะต้องดำเนินการตามมาตรา ๘ ก็จะไม่มีความผิดทางอาญา

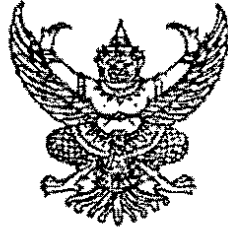
ศาลรัฐธรรมนูญตรวจคำร้องแล้ว มีคำสั่งให้รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย และให้บุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ นายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา และเลขาธิการวุฒิสภา ชี้แจงแสดงความเห็นแล้ว ซึ่งผู้เกี่ยวข้องได้ชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญ ดังนี้

๑. ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ สว ๐๐๐๗/๔๑๕ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๑ สรุปความได้ว่า

คณะรัฐมนตรีได้เสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๘ ต่อมาประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณาอนุญาตบรรจุร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเข้าระเบียบวาระการประชุม เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๘ แล้ว และจากการตรวจสอบเอกสารรายงานการประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ปรากฏว่า

สำเนาถูกต้อง

(นายธรรมรงค์ จันทร์คำ)
เจ้าหน้าที่เลขาธิการรัฐธรรมนูญ

- ๕ -

๑.๑ ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓๑/๒๕๕๐ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๐ ในวาระที่หนึ่ง ที่ประชุมลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยมีสมาชิกออกเสียงลงคะแนน รวม ๗๘ คน ปรากฏผลดังนี้

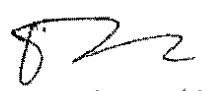
- เห็นด้วย (รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ)	๗๗	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ)	๑	เสียง
- งดออกเสียง	-	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	-	เสียง

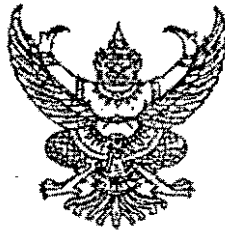
๑.๒ ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๕๔/๒๕๕๐ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๐ ในวาระที่สอง ที่ประชุมพิจารณาตามที่คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้วเรียงลำดับมาตรา และในวาระที่สาม ที่ประชุมลงมติเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย โดยมีสมาชิกออกเสียงลงคะแนน รวม ๘๕ คน ปรากฏผลดังนี้

- เห็นด้วย (สมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย)	๘๕	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ไม่สมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย)	๔	เสียง
- งดออกเสียง	๒	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	-	เสียง

๑.๓ ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๔/๒๕๕๐ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ นายบรรศักดิ์ อุวรรณโณ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้เสนอญัตติขอให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาทบทวนร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. ซึ่งสภานิติบัญญัติแห่งชาติเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายแล้ว แต่เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีข้อผิดพลาดบางประการที่ประชุมมีมติเห็นชอบ และลงมติว่าสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย โดยมีสมาชิกออกเสียงลงคะแนน รวม ๘๕ คน ปรากฏผลดังนี้

สำเนาถูกต้อง

(นายจรรยารงค์ จันทร์ด่ำ)
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

- ๖ -

- เห็นด้วย (สมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย)	๗๕	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ไม่สมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย)	๑๓	เสียง
- งดออกเสียง	๑	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	-	เสียง

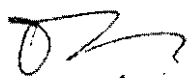
๒. นายกรัฐมนตรี มีหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ค่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๒๓๒๐ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๑ สรุปความได้ว่า

๒.๑ บทบัญญัติของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไม่ได้จำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลจนเกินความจำเป็นและไม่ได้กระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพ ที่จะเป็นการขัดต่อมาตรา ๒๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ กล่าวคือ

๒.๑.๑ การบัญญัติคำนิยามของ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ในร่างพระราชบัญญัติ ในมาตรา ๓ ให้ครอบคลุมบุคคลนอกจากภาครัฐซึ่งเป็นเอกชนแต่ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ อนุกรรมการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐนั้น ไม่ได้จำกัดเสรีภาพของบุคคลเหล่านั้นเกินจำเป็นแต่อย่างใด เนื่องจากเจตนารมณ์ของร่างกฎหมายต้องการที่จะอุดช่องว่างของการกระทำของบุคคลเหล่านั้น ในอดีตไม่มีกฎหมายฉบับใดกำหนดไว้ชัดเจน ซึ่งเป็นช่องว่างสำคัญในการนำไปสู่โอกาสให้เกิดการทุจริตได้

หากพิจารณาตามทฤษฎีกฎหมายปกครองว่าใครบ้างที่จะเป็นฝ่ายปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น บรรดาเอกชนที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ อนุกรรมการ ย่อมเป็นบุคคลที่เข้ามาสวมสิทธิในการใช้อำนาจรัฐตามที่กฎหมายกำหนด ต้องถือว่าเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วย และการกำหนดคำนิยามในร่างกฎหมายนี้ได้เทียบเคียงกับคำนิยามของเจ้าหน้าที่ของรัฐในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๘ มาตรา ๕ ที่บัญญัติไว้ว่า “เจ้าหน้าที่” หมายความว่า บุคคล คณะบุคคล หรือนิติบุคคล ซึ่งใช้อำนาจหรือได้รับมอบให้ใช้อำนาจทางปกครองของรัฐในการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการจัดตั้งขึ้นในระบบราชการ รัฐวิสาหกิจหรือกิจการอื่นของรัฐหรือไม่ก็ตาม

สำเนาถูกต้อง

(นายอานนท์ จันทร์คำ)

เลขาธิการคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ

- ๗ -

การที่เอกชนได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการบริหารงานในหน่วยงานของรัฐย่อมจะรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นความลับและนโยบายสำคัญ ๆ ล่วงหน้าก่อนบุคคลอื่น อาจนำข้อมูลที่สำคัญเหล่านั้นไปหาประโยชน์ทางใดทางหนึ่งที่ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมกับเอกชนรายอื่นที่ไม่ได้รับทราบข้อมูลภายในมาก่อน รวมทั้งยังอาจทำให้ภาครัฐเสียหายด้วย ดังนั้น การบัญญัติค่านิยมของ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ให้ชัดเจนเช่นนี้จึงถูกต้องสอดคล้องด้วยหลักกฎหมายและเจตนารมณ์ในการแก้ไขปัญหาการแสวงหาประโยชน์อันมิชอบแล้ว

นอกจากนี้คำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” เป็นบทนิยามเดียวกับที่ใช้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ เนื่องจากร่างพระราชบัญญัตินี้มีหลักการเช่นเดียวกับหมวด ๘ การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ รวมทั้งได้กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นองค์กรรับผิดชอบในการดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัตินี้ ตลอดจนการนำบทบัญญัติในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวในเรื่องกระบวนการไต่สวนข้อเท็จจริง การวินิจฉัย และการดำเนินการภายหลังที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่ากระทำความผิดมาใช้บังคับด้วย ดังนั้น จึงต้องนำบทนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ในความหมายเดียวกันมากำหนดไว้ด้วยเหตุผลดังกล่าว บทนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ตามร่างพระราชบัญญัตินี้จึงปรากฏว่าให้หมายถึงบุคคลนอกภาครัฐซึ่งเป็นเอกชนผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ อนุกรรมการในรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐด้วย เพราะบุคคลเหล่านี้ย่อมใช้อำนาจของรัฐในการปฏิบัติหน้าที่ตามตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้ง ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้หนึ่งเช่นกัน

๒.๑.๒ หลักการของร่างพระราชบัญญัติที่กำหนดค่านิยม “สุจริต” ให้หมายความรวมถึงกรณีชายและหญิงซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภรรยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรสด้วย และในกรณีบุคคลที่เป็น “ญาติ” ให้ครอบคลุมถึงความเกี่ยวพันทั้งทางนิคินัยและพุดินัยนั้น มีเจตนารมณ์สำคัญที่จะเป็นการอุดช่องว่างของกฎหมายในอดีตที่มีบุคคลอาศัยช่องว่างของกฎหมายต่างๆ ที่ปกปิดจะกระทำได้เฉพาะคู่สมรสที่จดทะเบียนเท่านั้น หากมีการตีความว่าการสมรสย่อมหมายถึงเฉพาะการ

สำเนาถูกต้อง

(นายธรรมรงค์ จันทร์คำ)

- ๘ -

สมรสที่ชอบด้วยกฎหมาย กรณีนี้จึงกลายเป็นช่องว่างสำคัญให้ผู้ทุจริตอาศัยเป็นที่ซุกซ่อนทรัพย์สินต่าง ๆ ความยากลำบากในการจับกุมติดตามจึงยากขึ้นเป็นเงาตามตัว ดังนั้น ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวจึงมุ่งแก้ไขปัญหานี้ รวมถึงกรณีญาติก็จำเป็นต้องให้อำนาจกฎหมายเข้าไปตรวจสอบอีกด้วย เพราะเป็นอีกช่องว่างหนึ่ง บทบัญญัติดังกล่าวจึงไม่ได้เป็นการจำกัดเสรีภาพจนเกินความจำเป็นแต่อย่างใด แต่เป็นการมุ่งให้ความคุ้มครองประโยชน์ของมหาชนมากกว่า ในการเข้าไปตรวจสอบบุคคลที่มีส่วนร่วมกระทำผิดกับเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยอาศัยช่องว่างของกฎหมายในอดีต

๒.๑.๓ การกำหนดความสัมพันธ์ทางเครือญาติของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามร่างพระราชบัญญัตินี้ มีที่มาจากหลักความเป็นกลางในการไม่มีส่วนได้เสียในเรื่องที่เจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องเป็นผู้พิจารณาใช้ดุลพินิจในการใช้อำนาจทางปกครอง ซึ่งสามารถเทียบเคียงได้จากพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๓ ที่บัญญัติไว้ว่า

มาตรา ๑๓ เจ้าหน้าที่ดังต่อไปนี้จะทำการพิจารณาทางปกครองไม่ได้

(๑) เป็นคู่กรณีเอง
(๒) เป็นคู่หมั้นหรือคู่สมรสของคู่กรณี
(๓) เป็นญาติของคู่กรณี คือ เป็นบุพการีหรือผู้สืบสันดานไม่ว่าชั้นใดๆ หรือเป็นพี่น้องหรือลูกพี่ลูกน้องนับได้เพียงภายในสามชั้น หรือเป็นญาติเกี่ยวพันทางแต่งงานนับได้เพียงสองชั้น

(๔) เป็นหรือเคยเป็นผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้พิทักษ์หรือผู้แทนหรือตัวแทนของคู่กรณี

(๕) เป็นเจ้าหน้าที่หรือลูกหนี้ หรือเป็นนายจ้างของคู่กรณี

(๖) กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

การกำหนดนิยามคำว่า “ญาติ” ตามร่างพระราชบัญญัตินี้จึงมิได้เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพจนเกินสมควรกว่าเหตุ เนื่องจากมุ่งหมายให้เจ้าหน้าที่ของรัฐดำรงตนอยู่ในสถานะที่เป็นกลางอย่างแท้จริงและไม่มีผลประโยชน์ใดแอบแฝง รวมทั้งป้องกันมิให้บุคคลอื่นที่มี

อำนาจถูกต้อง

(นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

เจ้าพนักงานสอบสวน

- ๕ -

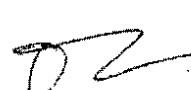
ความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับใกล้ชิดกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยเฉพาะความสัมพันธ์ทางสายเลือด ทางครอบครัว
ความเป็นญาติ ที่จะมอิทธิพลเข้ามาแสวงหาประโยชน์ซึ่งกันและกันของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติหน้าที่ได้ง่าย

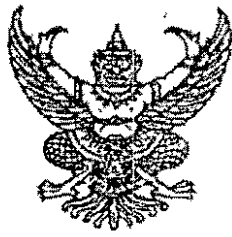
นอกจากนี้ การกระทำที่จะถือว่าเป็นความผิดตามร่างพระราชบัญญัตินี้ยังมี
องค์ประกอบอื่นตามกฎหมายที่กำหนดไว้อีกด้วย ซึ่งจะต้องพิจารณาประกอบกัน ดังนั้นผู้ที่จะต้อง
รับผิดตามกฎหมายนี้ก็เฉพาะแต่ผู้ที่มีเจตนาทุจริตเท่านั้น บุคคลทั่วไปที่เป็นคู่สมรส บุตร ญาติ หรือ
บุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็นสุจริตชนย่อมไม่ได้รับผลกระทบใดๆ

๒.๑.๔ การให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้พิสูจน์ว่าไม่ได้มีส่วนรู้เห็นเป็นใจหรือ
ยินยอมด้วยในการกระทำของคู่สมรส บุตร หรือบุคคลใดที่ได้รับประโยชน์จากการกระทำของ
เจ้าหน้าที่ของรัฐ คู่สมรส บุตรหรือญาติ นั้น หลักการดังกล่าวมิได้จำกัดเสรีภาพ จนเกินจำเป็นหรือ
ขัดต่อหลักสันนิษฐานไว้ก่อนในคดีอาญาว่าบุคคลไม่มีความผิด เพราะร่างพระราชบัญญัตินี้ยังไม่ได้
ทิ้งหลักการที่ยังคงสันนิษฐานว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้บริสุทธิ์ เป็นแต่เพียงได้กำหนดให้มีหน้าที่ต้อง
พิสูจน์เพิ่มเติม ส่วนหลักการให้บุคคลซึ่งอยู่นอกภาครัฐหรือเอกชน ซึ่งได้รับประโยชน์จากการกระทำ
ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ คู่สมรส หรือญาติ ต้องมีภาระในการพิสูจน์ด้วยนั้น บทบัญญัติของร่าง
พระราชบัญญัติได้เทียบเคียงกับหลักการที่ถูกกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ ๒ ฉบับ มาก่อนหน้านี้
ได้แก่

(๑) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๒ วรรคสอง ที่กำหนดว่า กรณีความผิดตาม
มาตรา ๑๐๐ วรรคสาม หากเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดพิสูจน์ได้ว่า ตนมิได้รู้เห็นยินยอมด้วยในการที่
คู่สมรสของตนดำเนินกิจการตามมาตรา ๑๐๐ วรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้นั้นไม่มีความผิด

(๒) พระราชบัญญัติการจัดการหุ้นส่วนและหุ้นของรัฐมนตรี
พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๑๘ ที่บัญญัติว่า ในกรณีที่นิติบุคคลกระทำผิดตามพระราชบัญญัตินี้ให้ถือว่า
กรรมการผู้จัดการหรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้นเป็นผู้ร่วมกระทำผิด
กับนิติบุคคล เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าการกระทำของนิติบุคคลนั้นได้กระทำโดยตนมิได้รู้เห็นหรือยินยอมด้วย
ถ้าในทางกลับกัน

(นายธรรมรงค์ จันทร์คำ)
เจ้าหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญ

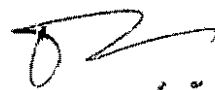
- ๑๐ -

๒.๑.๕ ร่างพระราชบัญญัติ มาตรา ๘ บรรดาของขวัญ ของที่ระลึก เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ที่มีผู้มอบไว้ในโอกาสที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ปฏิบัติงานตามตำแหน่งหน้าที่ของคนหรือตามที่ได้รับมอบหมาย แม้ว่าผู้มอบจะระบุให้เป็นการส่วนตัว ก็ตาม ทั้งนี้ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด ให้ตกเป็นของรัฐทั้งสิ้น เว้นแต่เป็นสิ่งที่ ได้รับตามปกติธุระในการปฏิบัติหน้าที่หรือเป็นการรับการให้ตามธรรมเนียมจรรยาหรือเป็นการรับการให้ใน ลักษณะให้กับบุคคลทั่วไป และมาตรา ๘ วรรคสาม ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้ บังคับกับคู่สมรสและญาติของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งได้รับของขวัญ ของที่ระลึก เงิน ทรัพย์สิน หรือ ประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยโดย อนุโลม

การจำกัดเสรีภาพในการรับสิ่งของของบุคคลตามมาตรา ๘ นี้ มีเจตนา เฉพาะแต่สิ่งของที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มาในการปฏิบัติหน้าที่เท่านั้น โดยการให้ตามปกติธุระหรือตาม ธรรมเนียมจรรยา คู่สมรส บุตร หรือญาติก็สามารถรับได้ตามปกติ ซึ่งการจำกัดเสรีภาพเช่นนี้ มีเหตุผลเพื่อ เป็นการป้องกันมิให้มีการกระทำผิดทางอ้อมของบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยใน อดีตปรากฏว่ามีพฤติกรรมเช่นนี้อยู่บ่อยครั้ง แต่กฎหมายไม่สามารถเอาผิดได้เพราะไม่มีบทบัญญัติที่ ชัดเจนห้ามไว้

๒.๒ ร่างพระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติที่จำกัดสิทธิของบุคคลในครอบครัว ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๕ แต่คำปรารภของ ร่างพระราชบัญญัตินี้มิได้ระบุบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ให้อำนาจในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ จึงเป็น การตราพระราชบัญญัติโดยไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง นั้น รัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๕ บัญญัติว่า “สิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง ตลอดจนความเป็นอยู่ส่วนตัว ย่อมได้รับความคุ้มครอง” สิทธิเสรีภาพของบุคคล ตามมาตรานี้ มีความหมายเฉพาะ “สิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว” ซึ่งรัฐธรรมนูญของไทยได้รับอิทธิพล ของการบัญญัติถ้อยคำนี้จากปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ค.ศ. ๑๙๔๘

สำเนาถูกต้อง

(นายธรรมรงค์ จันทร์คำ)

ผู้อำนวยการศาลรัฐธรรมนูญ

- ๑๑ -

มาตรา ๑ ว่า “บุคคลใดๆ จะถูกสอดแทรกโดยผลการในชีวิตส่วนบุคคลในครอบครัว ในสถาน หรือในการสื่อสารหรือจะถูกหลอกลวงในเกียรติยศและชื่อเสียงมิได้ ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครอง ตามกฎหมายต่อการสอดแทรกหรือการหลอกลวงดังกล่าวนั้น” โดยสิทธิความเป็นอยู่ส่วนตัวดังกล่าวมี เนื้อหาสำคัญใน ๔ เรื่อง ได้แก่ (๑) ความเป็นส่วนตัวในข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล (๒) ความเป็น ส่วนตัวในอาณาเขตหรือสถานที่ของตนเอง (๓) ความเป็นส่วนตัวในชีวิตร่างกาย (๔) ความเป็น ส่วนตัวในการติดต่อสื่อสาร

หากพิจารณาจากเนื้อหาของสิทธิความเป็นอยู่ส่วนตัวดังกล่าว บุคคลจึงมิได้ถูก กระทบใดๆ จากบทบัญญัติของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. แต่อย่างใด เพราะไม่มีประเด็นซึ่งเกี่ยวข้องกับสิทธิความเป็น อยู่ส่วนตัวของบุคคลที่ตกอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายนี้

๓. ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ ปช ๐๐๒๒/๐๑๑ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๑ สรุปความได้ว่า

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกัน ระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. มาตรา ๓ ได้บัญญัติบทนิยามคำว่า “คู่สมรส” ให้หมายความรวมถึงภริยาและหญิงซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภรรยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรส และคำว่า “ญาติ” โดยมีความหมายกว้างและครอบคลุมถึงบุคคลอื่นๆ ที่มีโชญาติโดยตรงมากเกินไป อันอาจกระทบกระเทือนต่อสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่ย่อมได้รับความคุ้มครองตาม รัฐธรรมนูญ ซึ่งแม้มาตรา ๒๕ ประกอบมาตรา ๓๒ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติ แห่งกฎหมายก็ตาม แต่ก็เฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้เท่าที่จำเป็น และจะกระทบกระเทือน สาระสำคัญแห่งสิทธิเสรีภาพของบุคคลนั้นมิได้ โดยเฉพาะการจำกัดสิทธิและเสรีภาพในการประกอบ อาชีพโดยสุจริต ซึ่งจะก่อให้เกิดผลกระทบและเกิดปัญหาในการปฏิบัติตามกฎหมายในภายหลัง อย่างมาก นอกจากนี้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ หมวด ๑๒
สำเนาถูกต้อง

(นางธรรมรงค์ จันทร์คำ)

เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

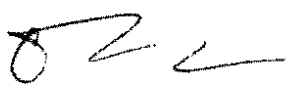

การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ส่วนที่ ๒ การกระทำที่เป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ มาตรา ๒๖๕ และมาตรา ๒๖๗ ก็เพียงแต่กำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรี รวมถึงเฉพาะคู่สมรส และบุตรของผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวเท่านั้นที่อยู่ ภายใต้บังคับของการกระทำที่เป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ตามรัฐธรรมนูญ โดยมีได้รวมถึงคู่สมรส ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภรรยาโดยมิได้จดทะเบียน หรือญาติด้วย เว้นแต่บุคคลอื่นจะได้กระทำในลักษณะ ผู้ถูกใช้ ผู้ร่วมดำเนินการหรือผู้ได้รับมอบหมายจากผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว แต่บทบัญญัติของ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กลับรวมถึงคู่สมรสของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภรรยาโดยมิได้ จดทะเบียนสมรส และญาติของเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วย ซึ่งเป็นการกำหนดเกินกว่าที่รัฐธรรมนูญได้ บัญญัติไว้ จึงเห็นว่า การบัญญัติบทนิยาม คำว่า “คู่สมรส” และ “ญาติ” ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ ด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. นี้ มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

๔. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา มีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๑/๕๐ ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๑ สรุปความได้ว่า

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิด เกี่ยวกับการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของ รัฐกับผลประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. ในเบื้องต้นเนื่องจากร่างพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญบาง ประการเหมือนกับบทบัญญัติในหมวด ๘ การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ ส่วนรวม ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้บังคับการให้เป็นไปตามร่างพระราชบัญญัตินี้ จึงพิจารณาให้เกิดความสอดคล้องและสามารถใช้บังคับได้ โดยไม่มีปัญหาในเรื่องความสอดคล้องหรือ การขัดกันระหว่างกฎหมายทั้งสองฉบับ โดยมีการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

๔.๑ แก้ไขชื่อร่างพระราชบัญญัติใหม่เป็น “ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิด เกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ.” เพื่อให้สอดคล้องกับ สำนวนถูกต้อง

(นายธรรมรงค์ จันทร์คำ)
เจ้าหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญ

- ๑๓ -

ชื่อหมวด ๘ การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

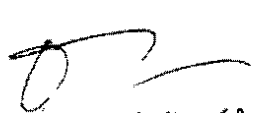
๔.๒ แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามตามร่างพระราชบัญญัติ มาตรา ๓ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น กล่าวคือ

๔.๒.๑ แก้ไขบทนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” และคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อประโยชน์ในการบังคับและการนำมาตราการต่าง ๆ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ฯ มาใช้บังคับให้เกิดความสอดคล้องกัน

๔.๒.๒ เพิ่มบทนิยามคำว่า “คู่สมรส” หมายความว่ารวมถึง กรณีชายและหญิงซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภรรยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรส และคำว่า “ญาติ” ตามที่สำนักงาน ก.พ. มีข้อสังเกต โดยคณะกรรมการ ฯ ได้แก้ไขให้ชัดเจนว่าญาติเกี่ยวพันทางแต่งงานหมายถึง บิดา มารดา ปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า อา และบุตรของพี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมบิดาหรือมารดาเดียวกันของ คู่สมรส รวมทั้งหลานของบุคคลดังกล่าว ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจน เนื่องด้วยร่างพระราชบัญญัตินี้ มีการกำหนดโทษอาญาสำหรับผู้ไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติต่าง ๆ ในพระราชบัญญัตินี้ด้วย

๔.๓ แก้ไขเพิ่มเติมกรณีการกำหนดให้การกระทำใดถือว่าเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม โดยยังคงไว้ตามหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติที่ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ แต่การกำหนดว่าการกระทำใดตามที่บัญญัติไว้จะถือว่าเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม และจะบังคับกับเจ้าหน้าที่ของรัฐตำแหน่งใดให้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด เพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถที่จะดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และกำหนดขอบเขตของการกระทำดังกล่าวให้เกิดความ ชัดเจน นอกจากนี้ให้นำมาใช้บังคับกับการกระทำของคู่สมรสและญาติของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งอาศัย อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วย และให้ถือว่าการกระทำของบุคคลดังกล่าวเป็นการกระทำของ

อำนาจถูกต้อง

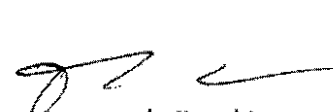

(นายธรรมรงค์ จันทร์คำ)
เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.

เจ้าหน้าที่ของรัฐ เว้นแต่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นจะพิสูจน์ได้ว่าคนมิได้มีส่วนรู้เห็นหรือยินยอมด้วย สำหรับในส่วนของบทกำหนดโทษได้นำไปบัญญัติไว้ในตอนท้ายของร่างพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งเป็น บทบัญญัติเกี่ยวกับโทษ

๔.๔ แก้อิทธิพลที่กำหนดให้การกระทำความผิดตามมาตรา ๕ เป็นไปเพื่อประโยชน์ ของบุคคลหรือนิติบุคคลใด โดยบุคคลหรือหุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ผู้บริหาร หรือผู้มี อำนาจในการดำเนินการงานในกิจการของนิติบุคคลนั้น มีส่วนร่วมในการกระทำความผิดให้รับโทษ เช่นเดียวกับผู้กระทำความผิด โดยแยกให้ชัดเจนเป็นกรณีของบุคคลธรรมดาซึ่งได้รับประโยชน์จากการ กระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือคู่สมรสหรือญาติของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ถือว่าบุคคลนั้นมีส่วนร่วมใน การกระทำความผิด และได้รับโทษเช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือคู่สมรสหรือญาติของเจ้าหน้าที่ของ รัฐแล้วแต่กรณี เว้นแต่บุคคลนั้นจะพิสูจน์ได้ว่าคนมิได้มีส่วนรู้เห็นหรือยินยอมด้วย และกรณีของ นิติบุคคล ให้หุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในการดำเนินงานต้อง ระวังโทษตามบทบัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นๆ เว้นแต่บุคคลนั้นจะพิสูจน์ได้ว่าคนมิได้มีส่วนรู้เห็น หรือยินยอมด้วย

๔.๕ กำหนดให้ของขวัญ ของที่ระลึก เงิน หรือทรัพย์สินใดที่มีผู้มอบให้ตกเป็น ของรัฐ เว้นแต่เป็นสิ่งของ เงิน หรือทรัพย์สินที่ได้รับตามปกติในการปฏิบัติหน้าที่หรือที่มีประกาศของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐรับไว้เป็นของตนได้ แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรีที่กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐรับสิ่งของไว้เป็นของตน เนื่องจากคณะกรรมการ ฯ เห็นว่า ระเบียบดังกล่าวเป็นเรื่องการลงโทษทางวินัย แต่พระราชบัญญัตินี้มีวัตถุประสงค์ในการลงโทษทาง อาญา นอกจากนี้ ได้กำหนดให้ใช้บังคับกับคู่สมรสและญาติของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งได้รับสิ่งของ เงิน หรือทรัพย์สิน เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยเพื่อลงโทษบุคคลดังกล่าว สำหรับ บทกำหนดโทษนั้น ได้แก้ไขบทกำหนดโทษใหม่ว่ามีระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสามปี หรือ ปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสองหมื่นบาท และกำหนดวิธีการดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือคู่สมรสหรือญาติของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ไม่ส่งมอบสิ่งของ เงิน หรือทรัพย์สิน โดยให้คณะกรรมการ สำนาคถูกต้อง

(นายธรรมรงค์ จันทร์คำ)
เจ้าพนักงานอัยการสูงสุด

- ๑๕ -

ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงหากพบว่ามิมูล ให้ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการเพื่อฟ้องคดีอาญา และยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อมีคำสั่งยึดหรืออายัด และถ้าสิ่งของ เงิน หรือทรัพย์สินนั้นสูญหายหรือเสียหาย ให้พนักงานอัยการเรียกให้ใช้ราคาหรือค่าเสียหายด้วย

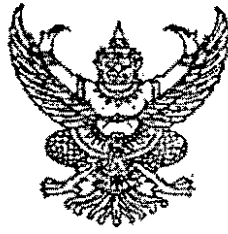
๔.๖ กำหนดให้การกระทำที่ถือว่าเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมตามมาตรา ๕ และการกระทำใดที่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือคู่สมรสหรือญาติของเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำไปเพื่อให้บุคคลอื่นได้รับประโยชน์ตามมาตรา ๖ เป็นความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจไต่สวนข้อเท็จจริงและดำเนินการใดๆ เกี่ยวกับการกระทำดังกล่าวและให้นำบทบัญญัติ ความกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตมาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ กรณีดังกล่าวไม่รวมถึงการกระทำตามมาตรา ๗ เดิมเนื่องจากคณะกรรมการ ฯ เห็นว่า การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐรับสิ่งของ เงิน หรือทรัพย์สินโดยไม่มีสิทธิเป็นความผิดเล็กน้อย

ในกรณีที่มีพฤติการณ์ปรากฏแก่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือมีการกล่าวหาว่าผู้ใด มีพฤติการณ์สื่อว่ากระทำความผิด หรือมีการแจ้งว่ามีการกระทำความผิดดังกล่าวแต่ไม่ได้ระบุชื่อ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงและวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. พบว่ามิมูล แต่ถ้ามีความจำเป็นไม่อาจดำเนินการให้เสร็จภายในระยะเวลา ดังกล่าวได้ ให้ขยายระยะเวลาการไต่สวนข้อเท็จจริงและวินิจฉัยออกไปได้ไม่เกินสองครั้งครั้งละไม่เกิน สามสิบวัน แต่ต้องบันทึกเหตุผลและความจำเป็นในการขยายระยะเวลาไว้ทุกครั้งเพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีระยะเวลาในการไต่สวนข้อเท็จจริงในกรณีที่เป็นเรื่องใหญ่และมีความยุ่งยากซับซ้อน ซึ่งก็สอดคล้องกับข้อสังเกตของกระทรวงยุติธรรม

เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนข้อเท็จจริงและวินิจฉัยว่าผู้ใดมีความผิดให้ ดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยกรณีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือข้าราชการการเมืองอื่นให้นำบทบัญญัติในหมวด ๖ มาใช้บังคับ แต่ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลอื่นเป็นผู้กระทำผิดให้นำบทบัญญัติในหมวด ๘ มาใช้

สำเนาถูกต้อง

(นายบรรณพงศ์ อินทร์คำ)
เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.

- ๑๖ -

บังคับ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. วินิจฉัยว่าข้อกล่าวหาใดไม่มีมูลให้ข้อกล่าวหาที่ตกไปแทน การยุติเรื่อง เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๕. เลขานุการวุฒิสภา มีหนังสือที่ สว ๐๐๐๗/๔๕๐๕ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ส่งเอกสารที่เกี่ยวข้อง และส่งผู้แทนคือ นายสิทธิพร สหพันธ์ รองเลขานุการวุฒิสภา และนางวราภรณ์ อติแพทย์ รองเลขานุการวุฒิสภา และคณะ ชี้แจงและตอบข้อซักถามต่อศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ สรุปความได้ว่า

๕.๑ ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓๑/๒๕๕๐ เป็นพิเศษ วันพุธ ที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๐ ได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. ในวาระที่หนึ่ง โดยมีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติลงชื่อมาประชุม จำนวน ๒๐๖ คน จากจำนวนสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่มีอยู่จริงในขณะนั้น จำนวน ๒๓๕ คน มีสมาชิกออกเสียงลงคะแนนในวาระที่หนึ่ง รวม ๑๘ คน ปรากฏผลดังนี้

- เห็นด้วย (รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ)	๑๗	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ)	๑	เสียง
- งดออกเสียง	-	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	-	เสียง

๕.๒ ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๕๔/๒๕๕๐ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๐ ได้พิจารณาและลงมติร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. ในวาระที่สาม โดยมีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติลงชื่อมาประชุม จำนวน ๒๐๔ คน จากจำนวนสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่มีอยู่จริงในขณะนั้น จำนวน ๒๔๕ คน มีสมาชิกออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สาม รวม ๕๕ คน ปรากฏผลดังนี้

สำเนาถูกต้อง

(นายธรรมรงค์ จันทร์คำ)

เจ้าหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญ

- ๑๗ -

- เห็นด้วย (สมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย) ๘๕ เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ไม่สมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย) ๔ เสียง
- งออกเสียง ๒ เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง - เสียง

๕.๓ ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๔/๒๕๕๐ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ นายบรรศักดิ์ อุวรรณโณ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้เสนอญัตติขอให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาทบทวนร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. เนื่องจากมีข้อผิดพลาดบางประการโดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติลงชื่อมาประชุม จำนวน ๒๑๒ คน จากจำนวนสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน ๒๔๒ คน ซึ่งในการขอนำร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมาทบทวนจะต้องระบุประเด็นและเหตุผลอย่างชัดเจนและมีผู้รับรองตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕ ข้อ ๑๒๖ ที่กำหนดว่า การนำร่างพระราชบัญญัติที่สภาให้ความเห็นชอบแล้วกลับมาทบทวนเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดได้ ที่ประชุมต้องมีมติเห็นชอบให้นำกลับมาทบทวนด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ในวันประชุม ที่ประชุมได้ลงมติในญัตติเรื่องดังกล่าวรวม ๒ ครั้ง ปรากฏผลดังนี้

การลงมติในครั้งที่ ๑ (ใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนน)

- เห็นด้วย (ให้นำกลับมาทบทวน) ๕๗ เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ไม่ให้นำกลับมาทบทวน) - เสียง
- งออกเสียง - เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เสียง

การลงมติในครั้งที่ ๒ (ใช้วิธีการยกมือ)

- เห็นด้วย (ให้นำกลับมาทบทวน) ๑๓๒ เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ไม่ให้นำกลับมาทบทวน) - เสียง

สำเนาถูกต้อง

(นายธรรมรงค์ จันทร์ด้า)

เจ้าพนักงานกลางรัฐธรรมนูญ

- งคออกเสียง - เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง - เสียง

ต่อจากนั้นที่ประชุมได้พิจารณาโดยคณะกรรมการเต็มสภาเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมในมาตราที่มีความผิดพลาดคลาดเคลื่อนให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ คือ มาตรา ๕ วรรคห้า มาตรา ๖ มาตรา ๘ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๓ วรรคหก แล้วลงมติในวาระที่สามว่าสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายหรือไม่ มีสมาชิกออกเสียงลงคะแนนในวาระนี้ รวม ๘๕ คน ปรากฏผลดังนี้

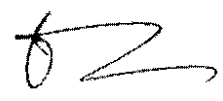
- เห็นด้วย (สมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย) ๗๕ เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ไม่สมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย) ๑๓ เสียง
- งคออกเสียง ๑ เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง - เสียง

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องนี้ไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๕๔ วรรคหนึ่ง (๑) หรือไม่

คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐๐ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๘ เป็นศาลรัฐธรรมนูญ และวรรคสี่ บัญญัติว่า เมื่อมีการแต่งตั้งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญนี้แล้ว บรรดาคดีหรือการที่ค้างดำเนินการนั้นให้ออนไปอยู่ในอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญที่แต่งตั้งขึ้นใหม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ร่างพระราชบัญญัติใดที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้ว ก่อนที่นายกรัฐมนตรีจะนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยตามมาตรา ๑๕๐ หรือร่างพระราชบัญญัติใดที่รัฐสภาลงมติยืนยันตามมาตรา ๑๕๑ ก่อนที่นายกรัฐมนตรีจะนำร่างพระราชบัญญัตินั้นขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายอีกครั้งหนึ่ง (๑) หากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภารวมกันมีจำนวน

ไม่น้อยกว่าสอง

 (นายบรรหารรุจิ สันมาร์คำ)
 ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภาเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ ให้เสนอความเห็นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภาหรือประธานรัฐสภาแล้วแต่กรณี แล้วให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับความเห็นดังกล่าวส่งความเห็นนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย และแจ้งให้นายกรัฐมนตรีทราบโดยไม่ชักช้า” และมาตรา ๒๕๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๕ ทำหน้าที่รัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้จนกว่าจะมีการประชุมรัฐสภาเป็นครั้งแรกตามมาตรา ๑๒๗)”

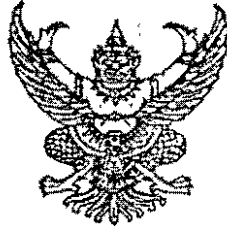
พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ร้องเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน ๕๑ คน ซึ่งเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (ในขณะนั้นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีจำนวน ๒๕๐ คน) เข้าชื่อเสนอความเห็น ว่า ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ กรณีจึงเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๔ วรรคหนึ่ง (๑) เมื่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติส่งคำร้องมายังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๔ วรรคหนึ่ง (๑)

คำวินิจฉัย

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้อง เอกสารประกอบคำร้อง และคำชี้แจงของบุคคลผู้เกี่ยวข้องแล้ว เห็นว่า คดีมีหลักฐานเพียงพอที่จะวินิจฉัยได้แล้ว จึงกำหนดประเด็นการวินิจฉัยว่า (๑) ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. ตราขึ้นโดยถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือไม่ และ (๒) ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมถูกต้อง

(นายธรรมรงค์ จันทร์คำ)

เจ้าพนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

- ๒๐ -

ส่วนรวม พ.ศ. มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ หรือไม่ และจะต้องคงไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๔ วรรคสาม หรือไม่

ประเด็นแรก ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. ตราขึ้นโดยถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

มาตรา ๑๒๖ วรรคหนึ่ง การประชุมสภาผู้แทนราษฎรและการประชุมวุฒิสภาต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา จึงจะเป็นองค์ประชุม เว้นแต่ในกรณีการพิจารณาระเบียบวาระกระทู้ถามตามมาตรา ๑๕๖ และมาตรา ๑๕๗ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาจะกำหนดเรื่ององค์ประชุมไว้ในข้อบังคับเป็นอย่างอื่นก็ได้

ข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๘

ข้อ ๑๘ ให้สมาชิกผู้มาประชุมลงชื่อในสมุดที่จัดไว้ก่อนเข้าประชุมทุกคราว และเมื่อมีสัญญาณให้เข้าประชุม ให้สมาชิกเข้านั่งในที่ที่จัดไว้

เมื่อมีสมาชิกลงชื่อมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม เมื่อประธานขึ้นบัลลังก์ให้ผู้ที่อยู่ในที่ประชุมสภายืนขึ้นจนกว่าประธานจะได้นั่งลง

พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญมีบทบาทและอำนาจในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนโดยการตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมาย ตามหลักการตรวจสอบก่อนประกาศใช้เป็นกฎหมายในมาตรา ๑๔๑ และมาตรา ๑๕๔ ซึ่งเป็นการตรวจสอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติอื่นที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้วว่า ตราขึ้นโดยถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือไม่ และมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ และตามหลักการตรวจสอบภายหลังประกาศใช้เป็นกฎหมาย ตามมาตรา ๒๑๑ มาตรา ๒๑๒ มาตรา ๒๔๕ และมาตรา ๒๕๗ ที่บัญญัติให้ศาลที่พิจารณาคดี บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพ ผู้ตรวจการแผ่นดิน และคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยได้ว่า บทบัญญัติ
สถานะถูกต้อง

(นายธรรมรงค์ อัมรินทร์)

เจ้าหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญ

- ๒๑ -

แห่งกฎหมายที่ประกาศใช้แล้วมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ โดยไม่อาจหยิบยกประเด็นความไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกระบวนการตรากฎหมายฉบับนั้นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยได้อีก

การขอให้ศาลรัฐธรรมนูญตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของร่างพระราชบัญญัติอื่นที่มีใช้ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ก่อนประกาศใช้เป็นกฎหมาย เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๑๕๔ กล่าวคือ ก่อนนำร่างพระราชบัญญัติขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย หากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภารวมกันมีจำนวนตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ หรือนายกรัฐมนตรี เห็นว่าร่างพระราชบัญญัติใด มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับความเห็นดังกล่าว หรือนายกรัฐมนตรีส่งความเห็นนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

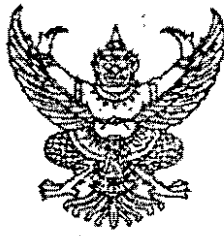
บทบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้ศาลรัฐธรรมนูญตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของร่างพระราชบัญญัติ ทั้งในประเด็นว่า ร่างพระราชบัญญัตินั้นตราขึ้นโดยถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือไม่ ประการหนึ่ง และร่างพระราชบัญญัตินั้นมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ อีกประการหนึ่ง หากศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัตินั้นมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้และข้อความดังกล่าวเป็นสาระสำคัญ หรือร่างพระราชบัญญัตินั้นตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ ให้ร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นอันตกไปตามมาตรา ๑๕๔ วรรคสาม

ในประเด็นว่า ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. ตราขึ้นโดยถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือไม่ นั้น มีประเด็นเบื้องต้นที่ต้องวินิจฉัยก่อนว่า การออกเสียงลงคะแนนของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และองค์ประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

สำเนาถูกต้อง

(นายธรรมรงค์ จันทร์คำ)

เจ้าหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญ

- ๒๒ -

(ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๘ มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๒๖ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๒๘๑ หรือไม่

พิจารณาแล้วบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๘ มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๒๖ วรรคหนึ่ง นี้ มีสาระสำคัญ คือ การกำหนดจำนวนของสมาชิกสภาที่มีจำนวนมากเพียงพอที่จะมาร่วมกันแสดงความคิดเห็นและแสดงเจตนาในลักษณะของมติที่ประชุมในการพิจารณาร่างกฎหมายและปฏิบัติหน้าที่อื่นตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ อันเป็นหลักการประชุมสภาที่ใช้อยู่ในนานาประเทศ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับต่างๆ ที่ใช้บังคับตลอดมา ล้วนแต่มีบทบัญญัติว่าด้วยองค์ประชุมของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา ตามจำนวนที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ จึงเป็นองค์ประชุม การที่รัฐธรรมนูญทุกฉบับกำหนดจำนวนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาที่ประกอบกันเป็นองค์ประชุมไว้ก็เพื่อให้การประชุมพิจารณาเรื่องต่างๆ ของสภาเป็นไปด้วยความรอบคอบ และมีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะการปฏิบัติหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาในส่วนที่เกี่ยวกับการตรากฎหมายนั้น กฎหมายที่ได้รับการเห็นชอบจากรัฐสภา เมื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ย่อมมีผลใช้บังคับกับประชาชนทุกคนในประเทศ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการพิจารณาอย่างรอบคอบในการพิจารณาทุกวาระ และเมื่อรัฐธรรมนูญกำหนดองค์ประชุมไว้ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา ย่อมมีความหมายว่า การประชุมสภาผู้แทนราษฎรและการประชุมวุฒิสภาที่มีจำนวนสมาชิก เข้าร่วมประชุมไม่ครบองค์ประชุม จะถือว่าเป็นการใช้อำนาจนิติบัญญัติโดยองค์กรสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาไม่ได้ และหากมีการออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรและที่ประชุมวุฒิสภาที่ไม่ครบองค์ประชุม จะถือว่าเป็นการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกในสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาที่ชอบด้วยบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญไม่ได้

สำเนาถูกต้อง

(นายธรรมรงค์ จันทร์คำ)

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

- ๒๓ -

สำหรับการตราร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. นั้น รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๘ ทำหน้าที่รัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภามาบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้จนกว่าจะมีการประชุมรัฐสภาเป็นครั้งแรก ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ สภานิติบัญญัติแห่งชาติจึงเป็นองค์กรที่ใช้อำนาจนิติบัญญัติแทนสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา การออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติจึงต้องเป็นการออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุมที่ครบองค์ประชุม จึงจะถือว่าเป็นการออกเสียงลงคะแนนที่ชอบด้วยบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญเช่นกัน

ส่วนข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๑๘ วรรคสอง ที่กำหนดว่า “เมื่อมีสมาชิกลงชื่อมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม” นั้น เป็นเพียงบทบัญญัติเกี่ยวกับการเปิดประชุมว่า การประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติสามารถดำเนินการได้เมื่อมีสมาชิกลงชื่อมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ แต่ภายหลังเปิดการประชุมแล้ว ในขั้นตอนของการลงมติเรื่องใด ๆ ซึ่งเป็นผลมาจากการประชุมปรึกษาหารือของที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ องค์ประชุมจะต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๘ มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง หรือรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๒๖ วรรคหนึ่ง กล่าวคือ จะต้องสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติในขณะนั้น เพราะองค์ประชุมมิได้มีความหมายแต่เพียงว่า เมื่อมีสมาชิกลงชื่อมาประชุมครบและเปิดการประชุมแล้ว หลังจากนั้นสมาชิกจะอยู่ร่วมประชุมหรือไม่ก็ได้ โดยไม่ต้องคำนึงถึงจำนวนสมาชิกในที่ประชุมอีกต่อไป หากเป็นเช่นนั้นแล้ว ผลก็จะเป็นว่า หลังจากเปิดประชุม แม้จะมีสมาชิกอยู่ประชุมเพียงไม่กี่คน ก็อาจลงมติและมีเสียงข้างมากได้ ซึ่งมีใ้เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ และหากถือจำนวนสมาชิกที่ลงชื่อมาประชุมเป็นองค์ประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติในการประชุมในแต่ละครั้ง คงจะไม่ปรากฏเหตุการณ์ดังเช่นที่เกิดขึ้นในสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาในอดีต รวมทั้งในสภานิติบัญญัติแห่งชาติชุดนี้ด้วย คือ

สำเนาถูกต้อง

(นายธรรมรงค์ จันทร์ด้า)
เจ้าหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญ

- ๒๔ -

การขอให้รับรองการประชุมในระหว่างการประชุมโดยสมาชิกที่มีข้อสงสัยว่า องค์ประชุมไม่ครบ และเมื่อปรากฏว่า องค์ประชุมไม่ครบ ประธานของที่ประชุมก็จะสั่งพักการประชุมหรือให้เลื่อนการประชุมออกไป

พิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติตามเอกสารบันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งเลขธิการวุฒิสภาส่งและชี้แจงเพื่อประกอบการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญว่า ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓๑/๒๕๕๐ เป็นพิเศษ ในวันพุธที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๐ อันเป็นวันที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติออกเสียงลงคะแนนในวาระที่หนึ่งขึ้นรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. มีสมาชิกเข้าประชุมเพียง ๑๔ คน ไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติในขณะนั้น คือ ไม่ถึง ๑๒๐ คน จึงไม่ครบองค์ประชุม และไม่อาจถือการออกเสียงลงคะแนนที่ไม่ครบองค์ประชุมดังกล่าวเป็นการลงมติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติโดยชอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง ซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้นได้

ต่อมารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้ตราขึ้นใช้แทนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้มีการประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. ในวาระที่สาม คือ ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๕๔/๒๕๕๐ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๐ มีสมาชิกมาประชุมเพียง ๘๕ คน ไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติในขณะนั้น คือ ไม่ถึง ๑๒๕ คน จึงไม่ครบองค์ประชุม และไม่อาจถือการออกเสียงลงคะแนนที่ไม่ครบองค์ประชุมดังกล่าวเป็นการลงมติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติโดยชอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๒๖ วรรคหนึ่ง ได้

สำเนาถูกต้อง

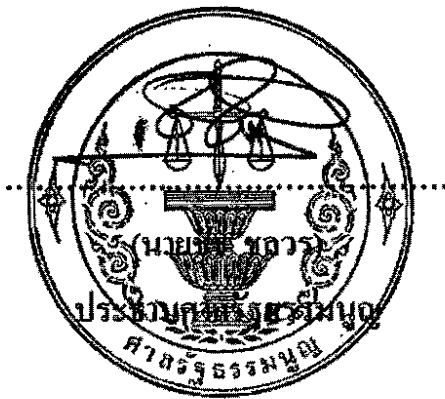
(นายบรรหารรงค์ จันทร์คำ)
เจ้าหน้าที่เลขาธิการรัฐธรรมนูญ

- ๒๕ -

ดังนั้น เมื่อองค์ประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่ครบองค์ประชุมและไม่อาจถือการออกเสียงลงคะแนนที่ไม่ครบองค์ประชุมเป็นการลงมติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติโดยชอบด้วยรัฐธรรมนูญ จึงถือว่าการตราร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. ไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ อันมีผลให้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นอันตกไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๔ วรรคสาม ซึ่งบัญญัติว่า หากศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัตินั้นตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ ให้ร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป และเมื่อร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. เป็นอันตกไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๔ วรรคสามแล้ว กรณีคำขออื่นไม่จำเป็นต้องวินิจฉัย เพราะไม่อาจทำให้ผลของคำวินิจฉัยเปลี่ยนแปลงไป

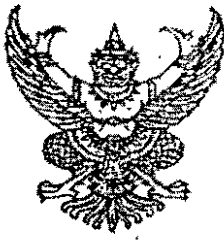
อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและเป็นอันตกไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๔ วรรคสาม

สำเนาถูกต้อง

(นายธรรมรงค์ ถิ่นนาร์คำ)

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๗/๒๕๕๑

[Handwritten signature]

(นายเจริญ ภัคดีธนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Handwritten signature]

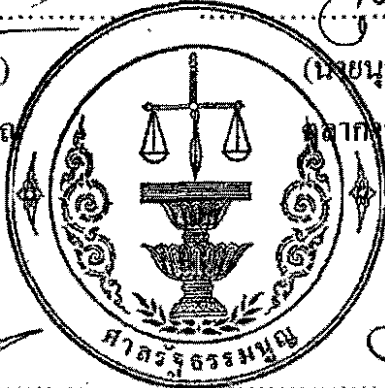
(นายเจริญ อินทजार)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Handwritten signature]

(นายเฉลิมพล เอกอรู)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Handwritten signature]

(นายนุรักษ์ มาประณีต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Handwritten signature]

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Handwritten signature]

(นายวสันต์ ตรี้อยพิสุทธิ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Handwritten signature]

(นายสุพจน์ ไข่มุกด์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Handwritten signature]

(นายอุดมศักดิ์ นิตินนตรี)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

สำเนาถูกต้อง

[Handwritten signature]

(นายธรรมรงค์ จันทร์คำ)
เจ้าหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญ